

Naročnina
Dnevna izdaja
za državo SHS
mesečno 20 Din
polletno 120 Din
celoletno 240 Din
za inozemstvo
mesečno 35 Din
nedeljska izdaja
celoletno v Jugoslaviji 90 Din, za inozemstvo 100 D

SLOVENEK

S fedensko prilogo »Ilustrirani Slovenec«

Cene oglasov
1 stolp, peti vrsta
malih oglasov po 150
in 2 D, večji oglas
nad 45 mm višine
po Din 2-50, veliki
po 3 in 4 Din, v
uredniškem delu
vrednost po 10 Din
Pri večjem g
naročilu popust
Izide ob 4 zjutraj
razen ponedeljke in
dneva po prazniku

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III
Rokopisi se ne vračajo, nefrankirana
pisma se ne sprejemajo - Uredništva
telefon št. 2050, upravnništva št. 2328

Političen list za slovenski narod

Uprava je v Kopitarjevi ul. št. 6 - Čekovni račun: Ljubljana št. 10.650 in 10.349 za inzerate, Sarajevu št. 7563, Zagreb št. 39.011, Praga in Dunaj št. 24.797

Mednarodna osemdesetletnica.

Thiers, francoski predsednik po sedemdesetletnem polomu, je dvomil, da dobi naslednika svoje vrste. A Mac Mahon ni pomišljal niti trenutke zavzeti mesto predsednika francoske republike. Legitimist, monarhist, z atributom, katerega je tudi Napoleon visoko cenil, namreč z vojaško srečo, je prevzel poveljstvo čet proti pariški komuni in kmalu zrastle do legendarnega ugleda, ko je prevzel vodstvo domovine brez ozira, ali je republika ali monarhija, z geslom: Tu sem in tu ostane! Zrtev je treba!

Čudna so pota zgodovine. Čez petdeset let se je vzgled do pičice natanko ponovil in monarhist, legitimist, vojak z dušo in telesom, brez politične strokovne izobrazbe kot Thiers, maršal Hindenburg rešuje nemško republiko, ki se z ogromnimi, mednarodno važnimi proslavami pripravlja jutri in pojutrišnjem na proslavo njegove osemdesetletnice.

Nimamo opraviti z možem-politikom. Ko so ga pri predzadnjih predsedniških volitvah vzeli nemški nacionalci na svojo listo, se je obotavljal in sam izjavil: Jaz nisem nikak politik! In vendar je zmagal proti republikanskemu protikandidatu dr. Marksu; da, že tedaj so se tudi v katoliškem taboru čuli glasovi, da je kandidatura Marksa z notranjepolitičnih razlogov vsaj nepotrebna. In ko sta šli bivša kandidata razdelila vlogi predsednika republike in predsednika vlade, je kancler Marx, govoreč zadnjič ob svojem obisku v vzhodni Prusiji o Hindenburgu, dejal, da ga je poslala naravnost — Previdnost! Se več: Komunisti so sicer za te dni pozivali na protestne demonstracije, a republikanske organizacije so odgovorile, da se sicer formalno ne udeležijo slavnostnega kilometrskega špalarja, da pa bodo na drug način izrazile svoje odkrite čestitke...

Brez dvoma je ta dan mednarodno pomenljiv. Njegova etična vrednost: Zrtev za skupnost, v skupnosti je moč! Po razrušenosti svetovne vojne, materijalizaciji, egoizmu in močvirnatem partizanstvu še posebej. Zato je postal Hindenburg me dnarodom legendaren. Morda je vojaško pomenil več vrhovni vodja Ludendorff, a v usodnem trenutku je padel in — zbežal. Hindenburg obratno: Vojaki, obožili sem vas, popeljal vas na bojna polja. Zdaj smo poraženi. Vodim vas nazaj, domovina zahteva red in žrtve! je dejal in — izvedel razorožitev armade.

Velika misel skupnosti je žarela enako s predsedniškega sedeža. Ni je bilo skoraj večje prireditve, republikanske ali monarhistične, ni bilo otvoritve te ali one ustanove, telovadnih, sportnih, kulturnih manifestacij, da bi se jih ne udeležil Hindenburg osebno, ali pa vsaj poslal spomenico s stalnim refrenom: Vzbučajmo med seboj etos skupnosti, soodgovornosti, dela v blagor celote, upanja v bodočnost in žrtve za narod in državo. Brez dvoma sijalen vzgled, kake sadove rode etično visoki možje na za skupnost odgovornih mestih...

Mednarodno-politično smatramo ta dneva kot mejnik sodobnega razvoja v Evropi. Naj kdo računa ali ne računa z germanskim jezikom na tehtnici političnega opredeljevanja v Evropi, fakt ostane: Nemčija je taka, kot se pojavlja baš v teh dneh. Kdor računa s kako socialno demokracijo, komunizmom, mednarodnim centromom, se moti. Vlogo nemške socialnodemokratske internacionale so prevzele stranke — malih narodov; ostrine komunizma so se odbile. In socialist Pavel Löbe je na sestanku medparlamentarne konference v Parizu z isto odločnostjo nastopal za bivšo neokrnjeno Nemčijo, se enako trdovratno boril proti vzhodnim mejam kot centuramaš Wirth ali Marx. Ta Hindenburgova država je bolj nemška kot kdaj prej; kakor govori on, tako misli Stresemann in Breitscheid.

Mi smo s svoje strani opetovano poudarili, da nam ni ničesar bolj pri srcu kot čim večje število prijateljskih držav. Faktično trenutno in že nekaj let sem ne obstajajo nikakva vprašanja, ki bi v realni politiki mogla biti jabolko sporov med obema državama. Znane so nam izjave odgovornih osebnosti na severu, ki pričajo, da je želja po ožjem spoznavanju resnična. Bivša intriganta Dunaj in Budimpešta sta obsojena na podrejeni vlogi. In ko z drugimi državami podčrtavamo bilan-

Kako in komu so se podeljevale na ljubljanskem magistratu podpore pod vlado SDS.

Včerajšnji »Slovenski Narod« želi od nas konkretnih podatkov glede razdeljevanja podpor na magistratu pod režimom SDS. Evo jih:

Gospodarsko in napredno politično društvo za šentjakovski okraj: prejelo iz mestne blagajne: za knjižnico 31. 12. 24 3000 Din, za gledališki oder 22.12. 24 3000 Din, za društvo samo (!) 14. 8. 25 1000 Din, za ženski odsek 14.12 25 1000 Din, za žensko organizacijo (!) 11. 9. 26 500 Din, za mladinski odsek 25. 7. 25 1000 Din, za pevski zbor 18.6. 25 1000 Din, za knjižnico 20.7. 25 3000 Din, za gledališki oder 25. 7. 25 3000 Din, društvu (!) 15. 12. 25 1000 Din, za orkester 29.12.25 1000 Din, za gledališki oder 11. 9. 26 1000 Din, za pevski zbor 11. 9. 1926 500 Din, za pevski zbor 29. 9. 26 zopet 1000 Din, skupno 21.000 Din.

Gospodarsko in napredno politično društvo za dvorski okraj: društvu 31. 12. 24 2500 Din, pevski odsek 25. 7. 25 1000 Din, knjižnici 8. 6. 25 2000 Din, za instrumente 4. 6. 25 800 Din, prosvetni odsek 5. 5. 26 2000 Din, društvu 9. 8. 26 2500 Din, društvu 11. 9. 26 zopet 800 Din, skupno 11.600 Din.

Gospodarsko in napredno politično društvo za vodmatski okraj: humanitarni odsek 20. 7. 25 3000 Din, javni knjižnici 25.3. 25 1000 Din, društvu 11. 9. 26 1200 Din, skupno 5200 Din.

Gospodarsko napredno politično društvo za kolizejski okraj: gledališki oder 22. 12. 24 2000 Din, prosvetni odsek 15. 7. 25 3000 Din, društvu (!) 17. 8. 25 1000 Din, gledališkemu odru 2000 Din, skupno 8000 Din.

Gospodarsko napredno politično društvo za kolodvorski in šentpeterski okraj: društvu 11. 7. 25 5000 Din, 16. 12. 25 1000 Din, skupno 6000 Din.

Splošno žensko društvo (esdeesarsko): 18. 3. 26 5000 Din, 16. 7. 26 6000 Din, 23. 11. 25 2000 Din, skupno 13.000 Din.

Zveza kulturnih društev (prosvetna organizacija SDS): društvu 22. 12. 24 4000 Din, 1. 6. 25 3500 Din, gledališki odsek 26. 4. 26

3000 Din, knjižnica 26. 4. 26 2500 Din, društvu 11. 9. 26 2500 Din, skupno 15.500 Din.

Se posebej je dobilo Napredno društvo »Ljubljanski grad« 26. 11. 25 1500 Din in napredno društvo za trnovski okraj 17. 8. 25 1000 Din.

Kolo jugoslovanskih sester je prejelo 8200 Din, invalidsko združenje pa le 9740 Din. **Gospodinska šola »Domovina«** 32.000 Din, »Naše sreče« 6000 Din.

Sokol I. (Tabor) 22. 6. 25 2000 Din, 24. 6. 26 2000 Din, 11. 9. 26 500 Din, skupno 4500 Din. **Sokol II. (Ljubljana)** 8000 Din, SK Primorje 16.500 Din, »Atena« 23.666.66 Din, **Sokol v Polzeli** 100 Din, **Klub ljubiteljev športnih psov** 2500 Din, **Simon Gregorčičeva knjižnica** 19.000 Din, **Pevsko društvo »Sava«** 1500 Din, **Prosvetno društvo »Bled«** 2000 Din, **Malgajeva čitalnica v Guštajnu** 300 Din, **Samostojna delavska unija** 1500 Din, **Društvo magistratnih uradnikov** 5000 Din, **Turkov fond** 2000 Din (po dr. Zarniku),

Osebnostne podpore: Sol. nadzornik Rape 2700 Din, Fortič Valentin 1000 Din, Soklič Boris 1000 Din, književnik Vladimir Levstik 2500 Din, Sič Albert 500 Din, Gorazd Franc 1000 Din, Gajzer Stanko 500 Din, Buljevič Nedeljko 500 Din, Ivančič Franc 500 Din, Puc Drago 500 Din, Žan Uroš 2000 Din, Hvala H. 2700 Din, Skodlar Franc 2000 Din.

To je le nekaj najznačilnejših primerov. Dejstvo je, da prosvetna in druga društva, ki niso izrazito SDSarska, niso dobila nič ali pa tako malenkost, da je komaj ime. Tako je na primer Glasbena Matica dobila komaj 3000 Din, Narodna galerija istotako le 3000 Din. O naših, socialističnih in društvenih drugih kulturnih obeležjih sploh ni govora. Če je katero teh društev dobilo 500 Din, je to najvišji znesek. Pa tudi teh postavk med vsemi podporami niti deset ni.

To so suhe številke. Kdor hoče, da se denar ljubljanskih davkoplačevalcev ne bo razdeljeval na ta način, ta bo oddal v nedeljo svoj glas proti SDS.

Redno in mirno delovanje skupščine pod sedanjo vlado zagotovljeno.

POPOLNO SOGLASJE MED VUKIČEVIČEM IN MARINKOVIČEM.

r Belgrad, 29. sept. (Izv.) Zvečer se je vršila v predsedništvu vlade dolga konferenca med predsednikom vlade Vukičevićem in zunanjim ministrom Marinkovićem. Kakor smo zvedeli, je zunanji minister dr. Marinković obvestil Vukičevića o ugodnem vtisu, ki ga je napravil Davidovičev govor v demokratičnih krogih.

Kakor smo že včeraj poročali, so vsi demokratični krogi mnenja, da je Davidovič s tem odstopil od svojega intrasigentnega stališča in povsem odobrill politiko sedanje vlade oziroma politiko demokratičnih ministrov v sedanji vladi.

Z ozirom na to stališče so se odstranile poslednje težave, ki so še sploh obstojale za

nadaljnji normalni potek dela v narodni skupščini.

Predsednik vlade in zunanji minister sta se dogovorila o vseh formalnostih za uspešno funkcioniranje narodne skupščine. Med njima je prišlo do popolnega sporazuma tako glede začasnega predsedništva narodne skupščine, kakor tudi glede predsedništva bodoče narodne skupščine in glede sestave verif. odbora. Med obema je vladalo popolno soglasje in ni dvoma, da bosta tudi oba kluba odobrila takšno stališče.

S tem so se pokopale vse nade ljudi, ki so mislili, da bo prišlo do kakih komplikacij v teh vprašanjih.

Seja predsednikov oblastnih odborov.

PREDLOGI, OZIROMA ZAHTEVE OBEH SLOVENSkih OBLASTI.

r Belgrad, 29. sept. (Izv.) Danes se je nadaljevala seja predsednikov oblastnih odborov. Kakor smo včeraj poudarjali, je namen teh sej spoznati razpoloženje v posameznih oblasteh tako glede razširitve kompetenc kakor glede potreb prebivalstva v posameznih oblasteh, prizadetega po elementarnih nezdah. Vlada ima čvrst namen, da na temelju pooblastil, ki jih je dobila v finančnem zakonu, da samoupravam možnost tistih funkcij, ki so možne v dosedanjem začetnem stadiju oblasti. Da bi mogle te oblasti funkcionirati, je seveda predvsem treba, da imajo fin. sredstva. V tem pogledu je fin. minister že na včerajšnji seji podal kratak ekspozic, o katerem poročamo na drugem mestu.

co uradne Nemčije ob 80 letnici njenega reprezentanta, ponavljamo zase tudi sami: Tudi mi smo tu — in tu ostanemo! Komur je resnično na miru, napredku, razvoju etosa skupnosti, smo mu gotovo dobrodošli!

Podrobnosti v prenosu kompetenc so navedene v referatu, katerega bistveni del smo že včeraj javili. O teh izjavah in referatih se je tekoma dneva vršila živahna debata, ki pa se ni dokončala. V imenu slovenskih oblasti sta govorila predsednik ljublj. oblasti dr. Natlaččen in marib. oblasti dr. Leskovar, ki sta zastopala v glavnem sledeče mnenje: Predvsem se mora ustvariti v drž. upravi sistem po zgledu Češkoslovaške, da se z dopolnili zasigura nadzorna oblast in kompetenca nad okrajnimi samoupravami, oziroma okrajnimi zastopi, oblastem, nadzorna oblast nad občinami, kar se tiče uprave, pa okrajnim odborom. Mi se za sedaj zadovoljimo s prenosom poslov, kakor je to predlagal fin. minister. To je, da takoj preidejo na oblastne odbore kompetence ministrstva za ljudsko zdravje in sicer vse bolnice, kakor tudi okrožni zdravniki. Splošno pa bi se moral pri prenosu zdravstvenih kompetenc na oblastne odbore vzeti za podlago dogovor, ki se je sklenil med ministrom za ljudsko zdravje

Volivni shod SLS

bo v petek

dne 30. septembra 1927
ob pol osmih zvečer v
veliki dvorani „Uniona“.

★

Govorili bodo:

Dr. Anton Korošec, dr. Andrej Gosar, profesor Evgen Jarc in Franc Terseglav.

★

Ljubljanski volivci, manifestirajmo za svobodo in samoupravo našega mesta!

in zastopnikoma obeh slovenskih oblasti že 7. septembra t. l. Takoj morejo na obl. odbore preiti vsi posli kmetijskega ministrstva. Za Slovenijo se posebej zahteva, da se prenese na oblastni odbor hidrotehnični oddelek in sicer s kompetenco glede melioracij, glede ravnanja pritokov izvzemši velikih rek (Save, Bistrice, Ljubljance, Savinje, Drave, Mure). Dalje agrarne operacije, zagradbe hudournikov, vodovodna preskrba, gospodinsko šolstvo, skrb za gospodinske tečaje, žrebčarna na Selu, posebno, da se izroči uprava gozdov, ki so last verskega zaklada, to je na Bledu in v Kostanjevici. Oblastna odbora prevzameta tudi kmetijske šole v St. Jurju ob juž. žel in in šola na Grmu pri Novem mestu. V referatu, tako je izjavil dr. Leskovar, ni vinarške in sadjarske šole v Mariboru. Tudi ta šola bi se morala prevesti na marib. oblast. Ker pa je nemogoče, da bi bili obe šoli državna kmetijska in nižja vinarška in sadjarska v istem posloju, naglašava, da je za oblast veliko večjega pomena, da se ohrani nižja šola, ki vzgaja dobre gospodarje, dočim se na drugi šoli vzgaja predvsem uradništvo. Kar se tiče poslov in področja ministrstva za javna dela, navaja sledeče:

CESTE.

Soglašam s tem, da preide v upravo oblasti del državnih cest, toda pod pogojem, da se v ta namen zagotovijo zadostni viri dohodkov. Načrt fin. ministra glede prenosa cest na oblasti ne omenja takozvanih samoupravnih cest. Tudi za vzdrževanje teh cest je po sedanjem pravnem stanju država dolžna prispevati dve tretjini, za zgradbo novih polovico. Država dolguje iz tega naslova Sloveniji 27 milijonov. Ker država še vedno pobira deželne doklade, s katerimi je nekdanji deželni odbor vzdrževal samoupravne ceste, je država dolžna oblastnemu odboru odkazati sorazmeren vir dohodkov za prenos teh cest.

IZ PODROČJA SOCIJALNE POLITIKE.

Bivši minister za socialno politiko je izjavil, da v njegovi kompetenci ni poslov, ki bi se dali prenesti na samouprave. Finančni minister predlaga, da preidejo na oblasti otroški in invalidski domovi.

Dr. Natlaččen je izjavil, da bi prevzel otroške domove proti temu, da se oblasti odstopijo vir dohodkov v višini najmanj dosedanjih dotacij. Glede invalidskih domov izjavlja, da tega ni mogoče ločiti od celotnega kompleksa invalidskega vprašanja. Slovenska oblastna odbora sta pripravljena prevzeti celotno invalidsko vprašanje v svojo kompetenco, če država odstopi ves invalidski davek, ki ga plačuje Slovenija in zasigura participacijo na narodnem invalidskem fondu. Nadalje zahteva zavod za gluhanost, zavod za slepce v Kočevju. Nadalje zahteva, da se zagotovi primerna podpora za izseljeniški urad, ki se bo osnoval pri oblastnem odboru v Ljubljani. Njegova naloga bi bila skrb za izseljenice in priseljenice in notranjo kolonizacijo v državi.

TRGOVINA.

Zahtevamo, da se prenese v področje obl. skupščin v Sloveniji skrb za obrtno-nadalje-

valne šole, urad za pospeševanje domače obrti in osrednji urad za pospeševanje ženske obrti v Ljubljani ter da se obenem zagotovijo oblasti dohodki najmanj v višini sedanje dotacije.

Končno sta bila oba zastopnika mnenja, da se odstopijo dohodki, ki so elastični in tak-

šni dohodki, ki so prostovoljnega značaja.

Vsi ostali govorniki so odobrili izvajanja dr. Natlačena in dr. Leskovarja in izjavljali, da se popolnoma strinjajo z njihovimi izjavami in da prosijo, da se v tem smislu stavi fin. ministru poseben predlog.

Jutri se debata nadaljuje.

Pozor delavci in železničarji!

Kdo bo gospodaril v bodoče na ljubljanskem magistratu?

Tisti, ki stremi za izboljšanjem našega gmočnega stanja v občini, za odpravo stanovanjske mizerije, pred katero trepetamo vsi revnejši sloji, — ali pa mogoče tisti, ki pozna delavca in železničarja samo tedaj, ko ga rabi, da mu pomaga do oblasti, s katero nas potem neusmiljeno biča?!

Delavci in železničarji! Pri ljubljanskih občinskih volitvah si stojita samo dve stranki v boju nasproti: SLS in SDS in tukaj odločate samo vi. Kateri stranki boste dali vi svoje glasove, ta bo tudi zmagala.

Razne druge stranke, sami veste, da ne pridejo v poštev. To ste videli pri državnoborskih volitvah, ko ste volili socialiste in komuniste. S tem ste pomagali najhujši sovražnici delavstva SDS do ljubljanskega mandata. V Mariboru so res dobili socialisti enega poslanca. Kaj jim pa ta edini poslanec sploh more pomagati?

Vidite, kako ste nepremišljeno volili pri zadnjih volitvah. Glejmo sedaj pri občinskih volitvah, da popravimo to zmoto in dajmo vsi svoje glasove SLS!

Delavci in železničarji! Ali se še spominjate, kako ste morali organizirati nočne straže, da ste bil varni pred orjunaskimi nasilstvi in napadi?

Kdo je storil konec temu terorizmu? Posilanci SLS!

Delavci in železničarji gremo v nedeljo vsi na volišče in vsi brez razlike oddamo naše glasove SLS. Kdor ne gre volit, tisti pomaga nasprotniku do zmage. Ne dajte se premotiti od plačanih nasprotnih agitatorjev!

Ako se zalečete k SLS v raznih slučajih za pomoč, vam njeni poslanci takoj pomagajo, ne da bi vas vprašali, kateri stranki pripadate. Drugače pa je pri SDS. Prvo je, da morate sami pristopiti k njihovi stranki, potem dobite pa kup priglasnic in poziv: Kadar nam boste toliko članov pridobili, potem vam bomo pa že pomagali. SLS pa pomaga, tudi če ste njen nasprotnik. (Dokazov zato imamo povsod.)

Delavci in železničarji! Na vas je, v čigavih rokah bo v bodoče Ljubljana. Zato vas pozivam še enkrat: Vsi na volišče brez razlike! Naše glasove Slovenski Ljudski Stranki!

Pr glejmo samo, koliko je ta stranka in njeni zastopniki v gerentskem sosvetu naredila za ublaženje stanovanjske mizerije! Čitaj pa demokratiški časopis, kako vsemu temu nasprotuje, kar SLS naredi v blagor revnejših slojev!

V nedeljo, dne 2. oktobra bodo delavci in železničarji na vse te napade odgovorili s tem, da bodo dali svoje glasove Slovenski Ljudski Stranki. **Železničar.**

Izdatki mestne blagajne za potovanja.

Gospodje Turk, inž. Prelovšek in Pestotnik so potovali v Gradec in na Dunaj. Za to potovanje je šlo iz mestne blagajne 21. jan. 1925. Din 33.758.

V Belgrad so šli g. Turk, inž. Prelovšek in inž. Mačkovšek. Za to potovanje je izplačala mestna blagajna 14.000 Din dne 22. avgusta 1925.

V Pariz sta šla gg. dr. Dinko Puc in inženjer Prelovšek. Za to pot je mestna blagajna izplačala 26. sept. 1925 vsakemu po 12.000 dinarjev.

15. aprila 1926 je mestna blagajna izpla-

čala za pot na občini zbor Union Internationale des villes gg. dr. Puc in Turku po 10.000 Din, inž. Prelovšku pa 10.680 Din.

G. ravnatelj Pestotnik je prejel za pota na Dunaj in v Prago 17. aprila 1926 11.488 dinarjev.

Na vsesokolski izlet v Prago so potovali gg. Turk, dr. Zarnik in Bleiweis. Prvi je prejel dne 12. 7. 1926 7.240 Din, drugi 11.028 Din, tretji pa 6.485.50 Din.

Nikoli pa mestna občina ni poslala na kak orlovski izlet svojega zastopnika, tudi takrat ne, ko je bil v bratski Češkoslovaški.

O elektrarni in cestni železnici ljubljanski.

Ponovno je že poročal »Slovenec«^c o mestni cestni električni železnici, vendar je treba o njej še izpregovoriti. Predpriprave za razširjanje cestne železnice se že zdavnaj vršijo. Nihče pa ne pomisli, da rabi cestna železnica za pogon motorjev električni tok. Od kod naj ga vzame? Danes mestna elektrarna ljubljanska ni v stanju dati tok povečani cestni električni železnici. Mogla bi jo goniti podvezi in ponoči, na noben način pa ne pozimi med 16. in 19. uro zvečer, ko oddaja največ toka drugim konzumentom. Ravno ta čas pa cestna železnica potrebuje največ moči.

Prva in največja naloga bodočega občinskega odbora bo povečanje mestne elektrarne ljubljanske in z njo razširjenje cestne železnice proti Viču, Siški in Ježici. Zadnje povečanje mestne elektrarne v letu 1925. je bilo izvršeno pod gerenti SDS v tako majhnem obsegu, da stoji mesto Ljubljana po dveh letih že zopet pred razširjenjem mestne elektrarne. Treba bo enkrat razširiti mestno elektrarno tako, da zadostoval za potrebe ljubljanskega mesta vsaj za deset let, če ne rečemo

za desetletja.

Danes je položaj mestne elektrarne zopet tak, da bo že mogoče prihodno jesen treba omejevati električni tok. Vsa rezerva električne centrale obstoja danes v akumulatorjih in enem Diesel-motorju. Bodoči mestni zastop mora prijeti povečanje s srednjejšo roko, kol se je izvršilo zadnje, ko so poslali dva Diesel-motorja. Danes je že skrajni čas, da cestna železnica zveže oddaljene parcele z mestom. Slavno gibanje se bo zunaj zelo pomnožilo, če bo dana prometna zveza. Zadeva je nujna in ne sme se odlašati več.

Pričakovati je, da se bo pričeto delo g. vladnega komisarja in svetnikov glede razširjenja cestne železnice kasneje nadaljevalo.

Še na nekaj moramo opozoriti. Če hočemo povečati električno cestno železnico, ne more priti prej v obrat, dokler ne bo povečana mestna elektrarna.

Vse to so reči, na katere SDS na magistratu ni imela. Rešile se pa bodo, če Ljubljana 2. oktobra izvoli protiesdearske občinske svetovalce!

Otvoritev zdravilišča v Klenovniku.

é Zagreb, 29. sept. (Izv.) Danes je dospel v Zagreb minister za socialno politiko dr. Andrej Gosar, ki je v družbi z velikim županom dr. Bogdanom Stoparjem ob 8. odpotoval v Klenovnik pri Varaždinu, kjer se je svečano otvorilo veliko zdravilišče za jetiko. Pri tej priliki je dr. Gosar imel na prisotne govor, v katerem jim je obljubil vso podporo vlade za to institucijo.

Iz Klenovnika se je dr. Gosar vrnil v Zagreb, kjer je sprejel deputacijo zagrebških stanovanjskih najemnikov, ki so mu razložili želje, kar se tiče rešitve stanovanjskega vprašanja. Nato je sprejel zagrebške časnikarje, in jim obširno razložil svoje stališče glede važnih socialnih vprašanj v naši državi, v prvi vrsti glede stanovanjskega vprašanja.

Z večernimi brzovalkom se je minister g. dr. Gosar odpeljal v Belgrad.

Romunski glas o Rothermeru.

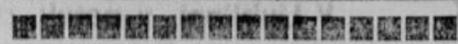
ROTHERMERE NEVOLJEN.

Bukarešta, 28. septembra. (Izv.) Uradno glasilo narodne kmetske stranke »Romunija«^c odgovarja pod naslovom »Budimpeštanske žalce«^c na Rothermerove članke in končava svoja izvajanja tako: »Lord Rothermere s svojim tovarišem (Lloyd George) piha v pe-

pel, v katerem spe madjarske sanje, da bi s tem porušil mir. Rothermere in bivši angleški ministrski predsednik pa bosta že prišla do spoznanja, da so ju tisti, ki so ju pridobili zase, zapeljali. Še vedno gibajoči se Madjari se pa bodo zbudili takrat, ko bo Romunija ponovila dogodek iz leta 1919., namreč zasedbo. To bo konec Rothermerovega gibanja.«

Budimpešta, 28. septembra. (Izv.) Današnji »Pesti Naplo«^c prinaša razgovor svojega londonskega dopisnika z lordom Rothermerom. Lord je nevoljen, ker so pred nekaj dnevi prinesli madjarski večerni listi vesti, da je on rekel, da namerava razširiti madjarske meje do Karpatov. Pravi, da bi take vesti lahko njemu zelo otežile akcijo, katero je započel. On je za to, da obsega Madjarska samo vse tiste pokrajine, kjer so Madjari v večini, oziroma kjer so Madjari bili v začetku vojne v večini. »Najbližjih načrtov pa,«^c pravi lord, »nočem razkriti, kakor tega ne storim tudi vojni poveljnik. Za sedaj ne namerava pisati več člankov, iz česar pa ne sledi, da jih v bodoče sploh ne bi več pisal. Madjarski javnosti pa dam prijateljski nasvet, naj se ravna po angleškem pregovoru: Wait and see! (Čakati in gledati!)

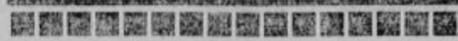
v Praga, 29. sept. (Izv.) Sedanji sladkorni kartel se konča z jutrišnjim dnevom. Ker nov dogovor še ni dosežen, se je sklenilo, da ostane stara pogodba v veljavi do 10. oktobra.

V nedeljo dne 2. oktobra občinske volitve v Ljubljani od 8 zjutraj do 5 pop.

SLS ima 1. skrinjico!

Nosilec naše liste je **dr. Andrej Gosar** minister za socialno politiko.

Strašen orkan v Bački.

Novi Sad, 29. septembra. Razen na Bostanskem Posavju je divjal predčerašnjim strašen ciklon po vsej Bački s hudim nalivom in točo. Nevihta je povzročila ogromno škodo, katere se sedaj še ne more preceniti. Vihar je prišel iz Romunije ter se z velikansko hitrostjo podil preko Bačke in Srema. Središče viharja je bilo v južni Bački, kjer so bile porušene vse brzovajne in telefonske zveze. Železniška proga Sombor—Novi Sad je tako poškodovana, da se je šele danes po najnujnejših popravilih mogel vsaj za silo otvoriti promet. Orkan je rušil dimnike, toča, debela kot kurja jajca, pa je razbijala šipe na oknih

Agitacijske pisarne SLS.

Centralna agitacijska pisarna je v veliki dvorani Uniona. Tu se dobivajo vse informacije I. in II. volišče: Alojzijevec, prtiljeje, levo III. in IV. volišče: Florijanska ulica 11, v bihi g. Serjaka.

V. volišče: Društveni dom, Karunova ulica VI., VIa, VII. in VIII. volišče: Kazum, Kongresni trg 2.

IX. in IXa volišče: Vzajemna zavarovalnica (Medijatova hiša), Dunajska cesta.

X. volišče: Akademski dom, Miklošičeva cesta 5, poleg Vzajemne posojilnice.

XI., XII. in XIII. volišče: Rokodelski dom (dvorana), Komenskega ulica 12.

XIV. in XIVa volišče: pri g. Kljunu v Bohoričevi ulici 12.

XV. volišče: v gostilni pri Ribiču (Majcen), prva hiša na Izanski cesti.

XVI., XVII. in XVIII. volišče: gostilna pri Bevcu, gasilska cesta.

Konkordat z Romunijo podpisan.

Ž Rim, 29. sept. (Izv.) Pogajanja med Romunijo in sveto stolico za konkordat so se končala. Konkordat je že podpisan. O podpisu pa se z ozirom na notranji položaj Romunije, ki je nastal po smrti kralja Ferdinanda, ni dalo javnosti nobeno obvestilo. Ratifikacija se bo izvršila v novembru, tako da bo konkordat stopil v veljavo z januarjem 1928.

Poslanik Nešič izročil Sofiji našo noto.

NOTA NE OBJAVLJA PROTESTA, AMPAK OBJAVLJA VSEBINO NAJDENIH DOKUMENTOV.

v Sofija, 29. septembra. (Izv.) Kakor doznava Vaš dopisnik, je danes jugoslovanski poslanik Nešič predložil glavnemu tajniku zunanjega ministva Minkovu verbalno noto, v kateri jugoslovanska vlada poroča o vsebini dokumentov, ki so se našli v zadnjem času pri ujetih ali ubitih članih macedonskih tolp in ki dokazujejo, da so ti člani tolp bili v zvezi z bolgarskimi krogi. Nota ne vsebuje nobene protesta, temveč se omejuje samo na sporočitev vsebine najdenih dokumentov. Pri priliki je Nešič izrazil tudi svoje začudenje o

komunikeju, ki ga je bolgarska vlada objavila z ozirom na njegov zadnji razgovor z ministrskim predsednikom Ljapčevom. Posebno je grajal, da v objavi ni bilo dosti jasno izraženo, da so dali povod za ta razgovor v glavnem atentati v južni Srbiji in da pojasnilo o usodi v Srbiji aretiranih bolgarskih študentov v komunikeju zavzema preveč prostora, dasi gre samo za privatna sporočila Nešičeva Ljapčevu. V tukajšnjih poučenih krogih prevladuje mnenje, da zadeva ne bo imela nadaljnjih posledic.

Grška demarša v Sofiji?

v Atene, 29. sept. (Izv.) Grški poslanik v Sofiji je dobil nalogo, da opozori bolgarsko vlado na to, da so pred kračkim opetovano prestopile komitaške tolpe grško mejo, in da zahteva, da bolgarska vlada potrebno ukrene za nadziranje meje. Danes je bilo v Solunu aretiranih nadaljnjih 6 komitašev, ko so hoteli zapustiti mesto. Policija je danes v Solunu obkolila neko hišo, v kateri so bivali komitaši. Med Bolgari, ki so prišli v Solun na industrijsko razstavo, je nastala panika. Včeraj je 37 Bolgarov zahtevalo vizum za odpotovanje iz Soluna.

Sredozemska antanta.

v London, 29. septembra. (Izv.) Danes ali jutri bo v Barceloni sestanek Austena Chamberlaina in Prima di Rivera, na katerem bosta razpravljala o načrtu sredozemske antante med Španijo, Italijo in Grško pod angleškim protektoratom in z naslonitvijo na zopet dalje ojačeno angleško sredozemsko brodcvje. Anglija je v Locarnu zato tako odločno propagirala sistem teritorialnih varnostnih pogodb, da bi mogla ustvariti ta sredozemski Locarno, ne da bi se ji mogla očitati tajna diplomacija.

v Pariz, 29. sept. (Izv.) Pri razgovoru, ki ga je imel Chamberlain danes popoldne v Barceloni na svoji jahti s Primo de Rivero, je bilo tangersko vprašanje glavni predmet. To potrjujejo madriške vesti, po katerih deluje španska vlada odločno na to, da se tangersko vprašanje končno reši, še preden španski kraljevi par odpotuje v Maroko, kar je določeno za konec oktobra. Pogajanja med Parižom in Madridom so od poletja popolnoma zapala. Anglija se v to kontroverzno dosiej ni vmešavala. Današnji sestanek pa tukajšnjim poučenim krogom daje povod za domnevo, da bi angleška politika utegnila sedaj stopiti iz svoje rezerve v korist španskim željam, ki se tičejo posebno takozvane nevtralne zone v Maroku. Pariški večerni listi že pišejo razdraženo. Tako piše »Tempe«, da se more rešiti tangerski problem samo v okviru obstoječih pogodb in da se španske zahteve težko dajo spraviti v sklad s pravicami, ki jih ima Fran-

cija iz teh pogodb, in z dejanskim položajem v Tangerju.

Stresseman o ženevskem vprašanju.

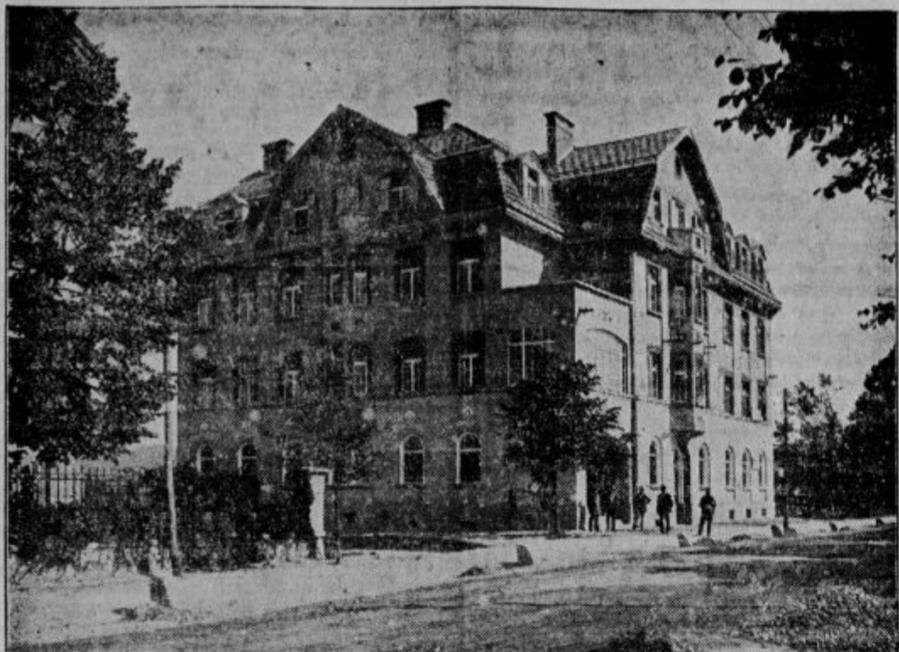
v Pariz, 29. sept. (Izv.) Pred odhodom iz Zeneve je dal dr. Stresseman posebnemu poročevalcu »Petit Parisien«^c intervju o nemško-francoskih odnosih in o vlogi Nemčije v Društvu narodov. Rekel je: Nemško-francoske odnose mora voditi odkrita, lojalna in iskrena želja, da pridemo do vedno ožjega sodelovanja na vseh poljih. Iti smo morali v Zenevo, da se diference, ki ločijo obe deželi, potisnejo na mednarodno polje. Če smo šli preko Locarna, smo s tem pokazali voljo za čisto drugo politiko, ne politiko boja, temveč skupnega dela. To skupno delo more s stališča miru svoje možnosti šele potem popolnoma izpolniti, kadar bodo rešeni gotovi problemi, od katerih je odvisno trajno lepo razumevanje obeh naših narodov. Na zasedanju Društva narodov nas je vodila ideja, da se more bodočnost Evrope le tako zavarovati, če narodi ne bodo mislili samo izključno na svoje lastne interese, temveč če ne bodo pozabili na skupne interese vseh. Ob pričetku zasedanja je bilo neko nerazpoloženje, nemško-francosko skupno delovanje pa je to nerazpoloženje prepozdilo. Briand in jaz sva se odrekla vsaki prestižni politiki in če je to zasedanje, ki se je začelo pesimistično, ob koncu napravilo vtis, da se sme v Zenevi navzlic vsem težkočam govoriti pošteno in odkrito brez zahrbtnih misli in brez drugega cilja kakor ustvaritev mednarodnega zaupanja, potem se pač lahko reče, da ima osmo zasedanje Društva narodov vendarle svoje zasluge, če tudi ni prineslo očitnih in senzacionalnih objav.

PAPEŽ PROTI NACIONALIZMU.

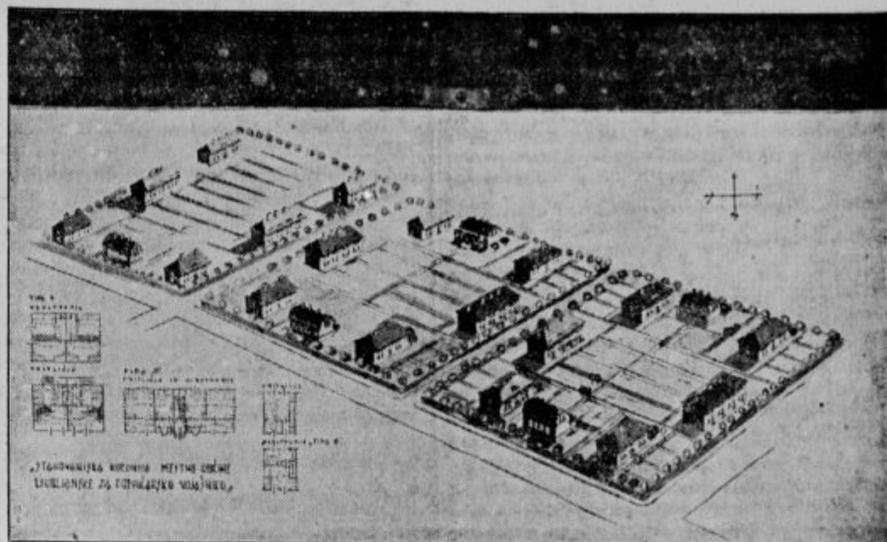
Ž Rim, 29. sept. (Izv.) Iz vatikanskih krogov se razglašča, da bo papež izdal v oktobru encikliko o nacionalizmu. V njej bo nastopil proti shizmatičnemu gibanju v Franciji in naglasil, da bo katoliška cerkev branila dogme v starem tradicionalnem duhu cerkve.

v Pariz, 29. sept. (Izv.) Clemenceau je danes na tihem brez oficijelnih ali oficijoznih slovesnosti praznoval 87. rojstni dan.

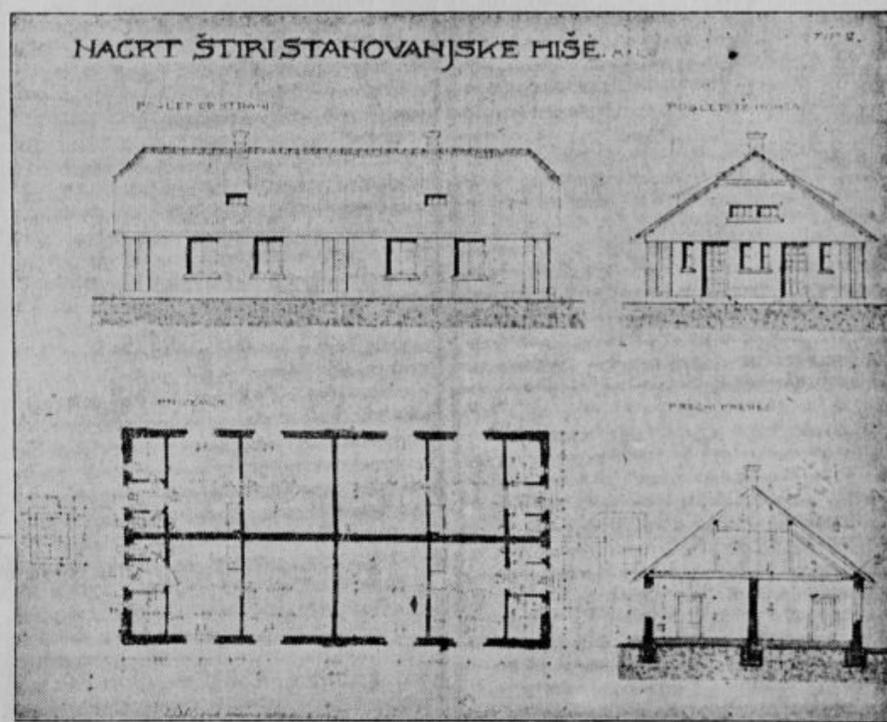
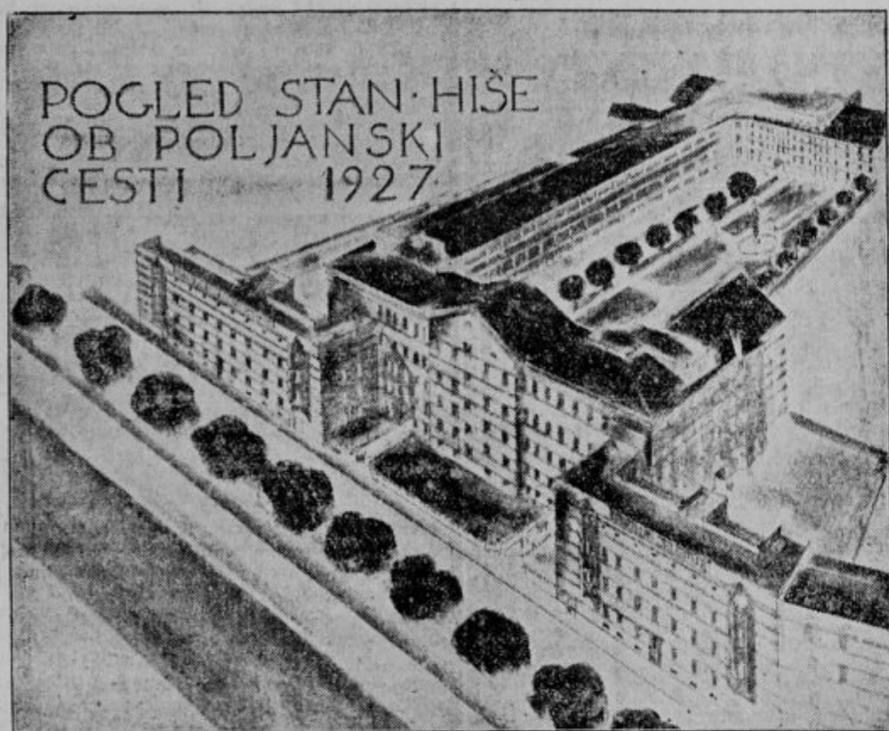
Kako SLS rešuje stanovanjsko vprašanje.

Mestna uradniška hiša na Dunajski cesti

Stanovanjska kolonija mestne občine ljubljanske za topničarsko vojašnico

Za gospodarsko obnovo v državi in deželi.

ZAKONSKI NACRT ZA URAVNAVO HUDOURNIKOV. — REGULACIJA MURE IN SAVE.

V sredo se je v Belgradu začela važna konferenca, ki se je poleg treh ministrov udeležujejo zastopniki vseh oblastnih odborov v državi. Na tej konferenci je imel otvoritven govor finančni minister dr. Bogdan Marković, ki je govoril predvsem o **oblastnih financah**. Dejal je:

Namen vlade je, da zaposli samouprave, posebno pa, da za prvi čas odstopimo samoupravam one osle, ki so pred vsem lokalnega značaja, ki pa jih je doslej vršila državna uprava. Da bodo oblastne samouprave mogle delati, bodo morale dobiti finančnih sredstev. Dva načina sta, kako finančna sredstva preskrbeti: Ali bomo prenašajoč državne funkcije na oblastne samouprave prenesli na nje tudi odgovarjajoči del državnih dohodkov, ali pa bomo dovolili, da bodo oblastne samouprave same poiskale finančne vire s tem, da bodo smele tudi sprejemati gotove davščine, takse itd. To je vrlo važno vprašanje, o katerem naj oblastni zastopniki vladi pomagajo sklepati.

Tretje vprašanje pa je, na katero moramo zelo paziti, da bi se z morebitnimi novimi bremenami ne obremenila davčna sila ljudstva. Narodno gospodarstvo je treba razbremeniti! To je nujna potreba za bodoči razvoj narodnega gospodarstva. Po tem potu gremo. To je ena glavnih točk naše finančne politike. Ta program smo začeli izvrševati in ne bomo dopustili, da bi nas oviral kdorkoli s kakršnimi koli razlogi. Ne smemo dopustiti, da bi samoupravna telesa s svojo finančno politiko zavirala to, za čemur teži državna finančna politika. Ne bomo niti za en hip dopustili, da bi davki od strani samouprav težili naše gospodarstvo. — Na koncu je finančni minister govoril še o letošnji suši.

Za finančnim ministrom dr. Markovičem je govoril minister za socialno politiko dr. Gosar o letošnji suši in drugih elementarnih nezgodah. Povprečna škoda znaša 35 od-

stotkov, toda ponekod celo 70 odstotkov. Potrebna je nujna pomoč. Zato je treba videti, če in kaj bodo oblasti mogle pomagati v tem momentu.

Za ministrom dr. Gosarjem se je oglasil zagrebški oblastni predsednik Predavec, ki je začel takoj politizirati. Na ta govor je takoj odgovoril finančni minister, ki je obracunjal z radičevsko politiko praznega besedičenja:

»Gospodje, nisem vas povabil semkaj, da kritično debatiramo o nečem, kar prehaja že izven okvira materijala, ki nas zanima. Morda ima gospod Predavec prav. Mnogo, mnogo je, kar bi se dalo kritizirati, mnogokaj ni urejeno, mnogokaj boli v posameznih oblasteh. Mi smo zato tu, da se zaslišimo, da drug drugemu ta vprašanja razjasnimo. Toda, gospodje, jaz ne želim in tudi nočem — brez žalitve g. Predavca — spuščati se v kritične polemike, čeprav pred njimi ne bežim... Jaz pričakujem od vas, gospodje, da bodite moji sodelavci na tem polju. Kolikor pa se tiče političnih vprašanj, se vanje nočem spuščati. Pričakujem, da to delo izvršimo v interesu ljudstva in da se ne spuščamo v politično atmosfero. Če želite biti moji sodelavci, dobro mi došli! Ako ne želite, bom delal sam!«

Nato se je začela stvarna razprava o gospodarskih potrebah v oblasteh. Pri tem sta slovenska zastopnika razložila potrebe Slovenije.

Kmetijski minister dr. Stanković je na predloge slovenskih zastopnikov odgovoril, o čemur smo včeraj že poročali. Med drugim je tudi dejal, da je že pripravil **poseben zakon za uravnavo hudournikov**. Glede regulacije slovenskih rek pa je poudaril: Za regulacijo Mure je določen kredit 2 milijonov dinarjev, za Dravo 5 milijonov. Za regulacijo Save bomo sklenili posojilo ter jo uravnali od izvira do izliva ter jo napravili plovno vsaj do Siska. — Z vprašanjem kmečkih dolgov se

je vlada že bavila. Ti dolgovi znašajo 2 milijardi, od katerih plačuje kmet 15—25 odstotkov obresti. Predlagal sem, da država sprejme nase nalog, da našega kmeta razdolži! Mogli bi najeti posojilo, za katero bi prevzela garancijo država, da se ti dolgovi likvidirajo. Ministrski svet je sklenil, naj se skliče v tej zadevi anketa.

Na koncu je minister dr. Gosar pozval deležence, naj predlože pismena poročila o krajih, kjer je nevarnost lakote vsled letošnjih katastrof.

Finančni minister o novem proračunu.

Z novim proračunom, ki se sedaj izdeluje v ministrstvih, bo finančni minister storil drugi korak k izboljšanju našega gospodarstva ter z njim ustvaril možnost, postaviti naše finance in z njimi vse naše gospodarstvo na novo in solidno podlago. V tem oziru je zanimiv članek, ki ga je diktiral finančni minister sotrudniku »Politike«. V tem članku naglašata finančni minister sledeče misli:

Novi proračun mora biti v znamenju splošnega varčevanja. Ze to kaže, da bo novi proračun manjši od sedanjega. Sklepni računi za leto 1924./25., ki so sestavljeni, so dobrodošli za izdelavo novega budžeta, ker hoče finančni minister novi proračun nasloniti na sklepne račune omenjenega leta. Da se mu pa to posreči, zato je treba drugega pogoja. Sam finančni minister v članku naglašata, da z današnjo komplicirano državno administracijo ne more doseči v varčevanju nobenega pravega uspeha. Zato hoče z novim finančnim zakonom doseči zakonske odredbe, s katerimi naj se **državna administracija poenostavi**. Na ta način bodo izdatki za resnične državne potrebe postali manjši in produktivnejši.

Druge važna točka njegovega stremjenja glede bodočega proračuna je, da se bodo z novim proračunom zopet **zmanjšala nekatera davčna bremena**. Ze sedanji finančni zakon je odredil celo vrsto važnih in znatnih davčnih olajšav. V novem proračunskem letu se ima to nadaljevati in razširiti.

Važno je, da minister izjavlja največjo pažnjo **kmečkemu gospodarstvu**. Stremjenje

vlade je, da se okrepi gospodarski položaj kmeta in ojači njegova kupovna moč. V kmetovi kupovni sili leži problem vseh ostalih gospodarskih panog v državi, a na prvem mestu industrije in trgovine. Davčna razbremenitev bo brez dvoma ugodno vplivala na vse gospodarske panoge brez razlike. Minister naglašata **nujno potrebo gospodarskega sveta**. Gospodarski svet je državi potreben in vlada hoče delati na to, da se gospodarski svet čimprej oživotvori. Sodelovanje z gospodarskim svetom bo vladi omogočilo, da bo mogla točneje oceniti potrebe posameznih gospodarskih panog in jih podpirati. Na koncu naglašata minister potrebo **regulacije državnih dolgov**.

Poleg tega članka objavljajo listi pismo finančnega ministra, namenjeno vsem ministrstvom, v katerem se bavi z novim proračunom ter izraža potrebne odredbe, da se **izvede reorganizacija uprave** ter z njo doseže zmanjšanje izdatkov: 1. **Odpravijo naj se vsa ministrstva, ki so nepotrebna** in katerih funkcije bi lahko sprejela druga ministrstva. 2. **Odpravijo naj se razni odvečni uradi** v posameznih ministrstvih. 3. **Razne nepotrebne direkcije, oddelki in odseki** v ministrstvih naj se ukinejo ter njihove kompetence prevzamejo uradi, ki bodo še ostali. V administraciji se je treba odločiti ali za francoski sistem direktij ali za nemški sistem oddelkov. 4. **Število uradnikov in uslužbencev naj se postopoma zmanjša** na tisto število, ki ga diktira resnična državna potreba. 5. **Gospodarska državna podjetja naj se po možnosti čim najbolj odtegnejo vplivu države** ter naj se odstopijo **privatni iniciativi ali samoupravnim korporacijam**. Tista državna podjetja pa, ki po svojem namenu in direktnem državnem interesu morajo ostati v državnih režiji, naj se postavijo na tak sistem, da se bodo rentirala. **Vsa državna podjetja in gospodarske ustanove, ki se doslej niso rentirala** in ki za državne finance pomenijo le balast, je treba takoj deatizirati, to je vzeti jih izpod vpliva državne administracije. 6. **Vse funkcije, ktere po svojem svojstvu ne pripadajo državi, naj se preneso na samoupravne korporacije**, predvsem na **oblastne skupščine in njihove odbore**.

Kaj se godi doma

Praznik in uspeh ljudske komunalne politike na Ježici.

Z veliko napetostjo je občina Ježica pričakovala predvečerašnje seje občinskega odbora. Na dnevnem redu je bila elektrifikacija Ježice in sklenitev pogodbe z mestno občino ljubljansko. V slavnostnem razpoloženju je g. župan Sever otvoril sejo, pozdravil navzočega, vladnega komisarja mesta Ljubljane g. Mencingerja, njegova sosvetnika g. nadsvetnika Pirca in g. Pusta ter g. ravnatelja mestne elektrarne g. inž. Ciuho. Poročevalec občinskega elektrifikacijskega odbora g. ravnatelj Goričnik je podal temeljito poročilo o pogajanjih z mestno občino, nakar je po krajši debati g. Ahlin staval imenom elektrifik. odbora predlog, da občinski odbor odobri osnutek pogodbe, ki ga je predložil odbor, ki je vodil pogajanja z zastopnikom mesta Ljubljane. Tedaj pa se oglasi žerjavovec Hrastnik in — čuj! — privleče iz žepa ponudbo neke kapitalistične družbe, ki nam sedaj ponuja elektriko, dočim nam je pred leti, ko se je občinski odbor z njo pogajal, stavila nespremljive pogoje. Staval je razne zavlačevalne predloge, ki so izzveneli, naj občina ne sklepa pogodbe z mestno občino, ampak s kapitalistično družbo. Ker večina občinskega sveta ni marala več poslušati njegovih nestvarnih razlogov, se je na predlog g. Dolničarja zaključila debata in prešlo na glasovanje o pogodbi z mestom Ljubljano. Vsi odborniki SLS, socialisti in eden Pueljev kmet — eden, g. Miha Čeren, je ostal raje doma, za kar so mu volivci gotovo hvaležni — so enodušno glasovali za sklenitev pogodbe. Le trije žerjavovci: Hrastnik, učitelj Germek in Tajčarjev Korjan (ki je žel. delavec) so s tresočim glasom povedali, da se glasovanja vzdržijo. Ko je župan konstatiral, da je pogodba z mestno občino sklenjena z 20 glasovi, je navzoče občinstvo priredilo občinskim odbornikom, gg. vlad. komisarju Mencingerju, Pircu, Pustu inž. Ciuhi in ravnatelju Goričniku burne ovacije. Osamljeni žerjavovski odborniki so pa bili železni ironični medklicev in se žalostni, da jih vse obsoja, izginili. Sledila je mala, pa pomembna slovesnost pri Ruskem carju. Posamezni govorniki so opisovali velik pomen gospodarske skupnosti Ježice z Ljubljano in izrazili zastopnikom mesta Ljubljane, ki jim je občinstvo neprestano prirajalo ovacije, zahvale okoliškega prebivalstva za njihove velikopotezne gospodarske akcije, ki bodo v korist ne samo Ljubljani, ampak tudi vsej okolici. Ob odhodu so jim klicali: »Na veselo svideenje ob priliki otvoritve razsvetljave okoli novega leta!

O pogodbi bomo še poročali. Danes povemo še to, da se ježenski občani lahko zanesejo, da bodo vsi zadovoljni. Kaj pravijo osamljeni žerjavovci, ne moremo vedeti, ker jih predobro poznamo. Ugotavljamo še, da demokratični gerentski svet ni dovolil elektrike Ježici, kar se je pa zgodilo sedaj, ko načeluje stolnemu mestu g. Mencingerju z gg. Pircem, Pustom, dr. Ravniharjem in Gaglom!

Redukcija V. razreda na III. drž. realni gimnaziji v Ljubljani.

Z današnjim dnem (30. sept.) se bo ukinil V. razred na III. drž. realni gimn., jutri (1. okt.) se bo pa otvorila nova paralelka V. razreda na II. drž. gimnaziji. Ker pa za to paralelko na II. drž. gimnaziji ni prostora, bo nameščena kar v dosedanjih prostorih V. razreda na III. gimnaziji kot »V. c. II. drž. gimnazijec. Učitelji bodo ostali isti, samo podrejeni bodo kar se tiče pouka v V. razredu, ravnateljstvu II. drž. gimnazije. Tako

bo torej razen imena ostalo vse pri starem, kar se mora pač imenovati najsrečnejša rešitev tega vprašanja, ako je hotelo ministrstvo redukcijo za vsako ceno izvesti. Sedaj je V. razred na III. drž. realni gimnaziji reducirani! Če še sedaj ob zaključku desetdnevne borbe za omenjeni V. razred ozremo na bilanco tega boja, vidimo nekako tole: Kar se tiče države, ni v gmotnem oziru profitirala niti dinarja. In gmotni efekt je bil vendar glavni namen redukcije! V vprašanje, ali je za gmotni neuspeh oškodovano ministrstvo prosvete s kakim moralnim uspehom, se rajši ne spuščamo. Kar se tiče staršev, šolske uprave v Sloveniji in profesorske organizacije, pa lahko rečemo brez pretiravanja, da so vsi ti žinitelji žrtvovali v tej borbi gotovo sto ur dragocenega časa. Saj je samo z roditeljskim posvetovanjem glede te stvari (dne 23. sept.) izgubil vsak izmed 20 udeležencev okrog 3 ure časa, da o deputacijah itd. niti ne govorimo. Vsi ti žinitelji imajo pa sedaj za odškodnino za svoj hitri in odločni nastop zavesti, da so za letos v bistvu dosegli, kar so želeli, in prepričali ministrstvo, da je njegova odredba neizvedljiva, kar je bilo jasno takoj izpovedka. In morebiti se bo sedaj v ministrstvu našel celo kdo, ki bo spričo efekta te borbe rekel: »Do tega efekta bi bili pa lahko prišli ceneje. Drugič bomo take stvari malo bolj premislili, preden jih dekretiramo.« To bi bil pa najlepši uspeh vse akcije.

Za ohranitev popolne gimnazije mariborske.

Oblastni odbor v Mariboru je poleg brzozjavnega protesta še v posebni spomenici opozoril prosvetno ministrstvo na to, da pod nobenim pogojem ni mogoče dopustiti, da bi se mariborska gimnazija reducirala na 4 razredno. Predsednik oblastnega odbora dr. Leskovar, ki se sedaj mudi v Belgradu, je še osebno podkrepil označeno spomenico. Poleg tega je oblastni odbor dal obvezno izjavo, da v najskrajnejšem slučaju za letos sam uredi, da se ustvari budžetna možnost, da namreč prevzame stroške za 5. razred, ki bi se naj s 1. oktobrom ukini.

Plašenje ljudi po mestu, da je vse to le laž, je demokratično maslo. Demokrati bi res da radi videli, da bi se iz naše intervencije izcimil — neuspeh, ker so že začeli ironično pisariti: klerikali imajo moč, so že priobčili sliko prosvetnega podtajnika g. Smodeja, ki bo rešil mariborsko gimnazijo itd.

Priredite kroge pozivamo, da ne nasedajo raznemu beganju, ki ima politično ozadje. Oblasti bodo že pravočasno poskrbele, da se naša zahteva po neokrnjeni gimnaziji v Mariboru tudi izvede!

Za posredovalnico dela v Murski Soboti.

Prekmurje ne more vse leto zaposliti svojih domačin, ki morajo iskati dela in kruha po svetu. Ker pa so ravno tu najbolj znani izkoriščati stisko delavcev razni agenti, je posredovalnica dela v Murski Soboti postala ena najvažnejših socialnih pridobitev za Prekmurje. Le žal, da se ravno ta posredovalnica dela od gotovih krogov ne podpira tako, kakor bi bilo treba.

Na predlog oblastnih poslancev iz Prekmurja je oblastna skupščina določila za važno posredovalnico prvo podporo v znesku 5000 Din, katere je oblastni odbor te dni že tudi nakazal. Oblastna skupščina, ki ni prevzela agend socialnega področja, je s tem pokazala, da kljub temu rada nudi pomoč, da se vzdrži ta posredovalnica dela. S tem činom pa je obenem opozorila one faktorje, ki jim je prva skrb v tem oziru, da ne prezrejo Prekmurja in njegovih socialnih težkoč pri iskanju dela.

grobu Male Cvetke se steka duševno in telesno sedanjega časa.

Sveta stolica je proglasila v zadnjih letih še več drugih pobožnih duš za svete in vendar se njih imena ne čujejo tako pogosto. Odkod torej ta privlačna sila Male Cvetke? Odkod ta nenavadni pojav?

Veliki vpliv, ki ga razliva pred 30 leti še popolnoma neznan redovnica na modernega človeka, pripisujejo predvsem knjigi — Povest duše — v kateri se zrcali vsa njena izredna osebnost.

Na poziv prednice je spisala Mala Terezija nekoliko mesecev pred svojo smrtjo neke vrste avtobiografijo, na katere objavo pa v svoji skromnosti ni mislila. Zato je zapustila rokopis popolnoma neurejen. Opat Godfried-Madelaine, ki je prvi zbral in redigiral raztresene liste, ni našel v njih ne ločil, ne razdelitve v poglavja, ne naslova. Karmeličanke so predlagale za naslov: »Pesem ljubavi« ali »Mimohod angela«; ker se je pa prireditelj bal, da bi gotovi krogi tak naslov napačno tolmačili, je našel knjigi ime »Povest duše« in jo poslal med svet z željo — sursum corda!

In knjiga je res dvignila srca. Ze prva izdaja je vzbudila doma in v inozemstvu splošno presenečenje in občudovanje. V 27 letih so razprodali 110.000 eksemplarov popolne izdaje in 2.000.000 skrajšanih izvodov. Izredni uspeh francoskega izvirnika potrjuje tudi 35 prevodov, ki razglašajo slavo Male Cvetke po vsem svetu.

Tako se pred našimi očmi uresničuje napoved, ki jo je izrekel imenovani opat o priliki prve izdaje: »Prvo branje rokopisa me je očaralo, drugo pa me je navdalo z neizreče-

Dnevne novice

★ Velika škoda na okrajni cesti Brezno—Ribnica. Mariborski okrajni zastop stane zelo veliko vzdrževanje okrajne ceste Brezno—Ribnica. Največ neprimlik ima zastop z dolgo in visoko škarpjo pri Vollmajerjevi žagi. Po predzadnji povodnji je pustil okrajni zastop omenjeno škarpjo zgraditi iz kamnja in betona. Ker je pa jez Vollmajerjeve žage precej visok, se razlije potok Velka pri količkaj večjem porastu po okrajni cesti in tako je postala tudi lepo ter varno zgrajena škarpja žrtev razliva. Okrajni zastop je škarpjo znova popravil z velikimi stroški. Neurje od nedelje na ponedeljek je škarpjo popolnoma razneslo in izpodkopalo cesto tako, da je ogrožen promet. Okrajni zastop je sklenil, da bo predvsem reguliral na omenjenem mestu Velko in potem se šele lotil temeljitega popravila škarpe.

★ Dolonjske železniške zveze. G. poslanec Škulj je interveniral pri merodajnih faktorjih glede dolonjskih vlakov v novem voznem redu, da naj bi odhajala večerna vlaka iz Ljubljane in Kočevja poprej kot ob 8. Vendar naj občine, ki leže ob tej progji, vložijo prošnjo na direkcijo.

★ Objava kr. generalnega konzulata Italije v Ljubljani. Nekateri časopisi so po nekem albanskem listu, katerega izdajajo albanski nacionalisti, ki so zapustili domovino, ponatisnili neko notico glede tajnega sporazuma med Italijo in Albanijo. Kr. generalni konzulat je dobil tozadevna navodila, da kategorično demantira notico, ki se nanašajo na te publikacije in katere notice se morajo smati kot čisto in navadno absurdnost.

★ Natečaj za načrte novega uradnega poslopja v Trebnjem. Natečaja za uradno poslopje v Trebnjem se je udeležilo 19 konkurentov. Prvo nagrado v znesku 6500 Din dobi arh. Ivan Zupan (geslo J. D. E. F.), drugo 4500 Din stavbenik Battelino (geslo napredek), tretjo v znesku 3500 Din dobita inž. arh. Rohman in Kos (geslo Integral).

★ Pogozdovanje Dalmacije. Referent za dela na pogozdovanju goličav v glavnem ravnateljstvu za gozdove dr. Balen pride te dni v Dalmacijo, da pregleda dela na pogozdovanju v vseh krajih Dalmacije. Po vrnitvi v Belgrad bo podal poročilo ministru za gozdove in rudnike.

★ Najdišča petroleja v Bolgariji. Bolgarska telegrafska agencija javlja, da je znatna preiskava v okolici Kazanluka dosegla, da se nahaja v gotovi globini pod zemljo petrolej, ki vsebuje velike množine plina in drugih mineralnih oljnatih sestavin. Preiskavanje se nadaljuje, da se dožene, če bi se eventualno rentirala eksploatacija tega najdišča.

★ Požar v sofijskem arzenalu. V torek ob 9. uri zvečer je pričelo goreti v nekem oddelku sofijskega vojnega arzenala. Radi velike suše in pomanjkanja vode je požar pretel, da zavzame velike dimenzije. Toda vsled hitre intervencije in požrtvovalnosti gasilcev je bil kmalu pogasjen. Škoda ni velika.

★ Pogreb žrtve posurovelosti: V našem listu smo že poročali, tako so pretepli na smrt posuroveli razgrajati v noči od sobote na nedeljo okrajnega cesarja Štefana Polenšaka iz Spodnje Kungote pri Mariboru. Povdarili smo v našem poročilu, da je bil ubiti Polenšak vzor pridnega, mirnega in delovnega moža. Kako obče spoštovana in priljubljena je bila ta žrtve posurovelosti, je dokazal pogreb, ki se je vršil v torek popoldne. Polenšaka je spremlila na zadnji poti cela spodnje-kungovska županija s šolsko mladino vred. K poročilu o žalostni smrti zgodnega cesarja treba dodati, da so ga surovine obdelale na smrt z lopato, krampom ter bikovko, ki je imela na koncu železno utež. Zandarmerija je aretirala in izročila v zapore mar-

borskega okrožnega sodišča 4 fantine, ki so udeleženi pri uboju.

★ Združenje železniških uradnikov v kraljevini SHS sklicuje za nedeljo, dne 2. oktobra ob 14. uri v kolodvorski restavraciji na Zidanem mostu izredni občni zbor z dnevnim redom: sprejema društvenih pravil. K čim večji udeležbi vabi odbor.

★ Angleški kamgarni in razne vrste sukna za moške obleke dobite po konkurenčnih cenah pri Franc Pavlinu, Ljubljana, Gradišče 3.

OBLAČILA TVRDE J. MAČEK

Ljubljana, Aleksandrova 12

so najboljša in najcenejša.

★ Sadni ogled na Grmu. V nedeljo, dne 2. oktobra bo priredila podružnica Sadjarskega in vrtnarskega društva v prostorih kmetijske šole na Grmu poučen sadni ogled, združen z majhno razstavo dalj. Kdor se želi poslati na razstavo vzorce svojega sadja, naj to takoj stori. Ogled bo trajal od 9. ure popoldne do 16. ure popoldne. Na obisk te prireditve, ki ima poučen in propagandni namen, se vabijo vsi, ki se zanimajo za sadjarstvo in vrtnarstvo.

★ Oddaja gradbenih del v Rogški Slatini. Oblastni odbor mariborske oblasti v Mariboru razpisuje oddajo gradbenih del pri adaptaciji Gasiliskega doma v kopališču Rogška Slatina v svrhu pridobitve prostorov za Svicarjio in 30 tujskih sob, potem javne pisemne licitacije, ki se bo vršila dne 10. oktobra 1927 ob 10. uri popoldne v sobi št. 22, palače Oblastnega odbora v Mariboru, Vrazova ulica 5-I. Načrti, proračun ter splošni in posebni gradbeni pogoji so med uradnimi urami razgrnjeni pri Oblastnem odboru v sobi št. 22 ali 23, kjer se dobijo tudi vsi ostali pripomočki in pojasnila tako glede dražbenega postopka kakor tudi položitve kavicje in garancije. Ponudbe, ki se morajo sestaviti v obliki enotnih cen k posameznim postavkam uradnega proračuna in to alternativno, to je prvič z delom in pribavo materiala, v drugo pa samo za delo, morajo biti kolkovane z 100 Din in se lahko glase na vsa gradbena dela ali pa njih posamezne vrste, pri čemer se pripominj, da morajo priti sedaj do oddaje predvsem zemeljska, zidarska in tesarska dela. Ostala dela pa, kolikor ne bi bila oddana že 10. oktobra, se bodo eventualno še razpisala pozneje. Kavicja znaša 10%, ali če je ponudnik tuj državljan, 20% ponujene svote. Oblast na uprava si pridržuje pravico, oddati dela ne glede na višino ponudnih svot. Vsak ponudnik mora ostati v besedi 60 dni po dražbi.

KOLIKO STANE OBLEKA?

Na primer obleka s knikeboker-hlačami, ki je danes najbolj priljubljena oblačila za gospode, dobite že za 650.— Din samo pri tvrdki

DRAGO SCHWAB — LJUBLJANA.

Tudi fino in vseh vrst perilo se kupi tu najceneje.

Ljubljana

© 25 milijonska laž. Včerajšnji »Narod« se je brez nadaljnega izmislil volivni šlager najgrše vrste. V volivno polemiko je potegnil največje slovensko usnjarsko industrijo, ki zaposluje 700 delavcev in njihove družine. Čisto poslovno trgovsko stvar je iznesel v javnost, da natrese peska v oči ljubljanskim volivcem. Mi samo ugotavljamo, da je že v maju 1926 gerentsko SDS odobrilo tvrdki Pollak 30 milijonski kredit. Tvrdka radi nekaterih pogojev tega kredita ni sprejela. Letos v januarju je komisar v Mestni hranilnici g. dr. Marušič, ne dr. Adlešič ta kredit dovolil in tudi izplačal. Ko je dr. Adlešič nastopil svoje mesto, je bil kredit že davno odobren in denar izplačan. Dr. Adlešič s tem poslom ni imel nobenega opravka, ker je nastopil šele 2. marca 1926. I. Pollak je torej dobil kredit v času, ko

Din 159.— usnjata ali lesena peta

»VOIKA«

Lastna mehanična oopraviljalnica čevljev Vam v teku

pol ure popravi vsak čevlji! 7668

Povest duše.

(Ob 30letni smrti Male sv. Terezije.)

Danes je 30 let, odkar je zatisnila oči Mala Cvetka — sv. Terezija od Deteta Jezusa. Malo je svetnikov, ki bi si bili osvojili človeška srca tako hitro, kakor jih je osvojila skromna svetnica iz Lisieux. Lisieux je danes drugi Lourdes. »Prekomorski turisti so Pariz komaj videli in že hite v Lisieux. In to romanje se vrši v posebnih vlakih, v treh vsaki dan. V soboto pred binkoštni sem videl, da so bile mestne ceste in gostilne zasedene od Braziljancev; v nedeljo so jih napolnili Holandci, v ponedeljek Kanadci. Pričakujejo pa še Irceve, Čilencev in Malgašev. Tu naletiš na narode vsega sveta. Celo na Francoze. Za 25. junij je napovedanih 1800 mož iz Havra. Pa ne bodo prišli, da bi se udeležili okrožnega zborovanja. Prišli bodo, da pomolijo na grobu male deklice, v starosti 24 let umrle karmeličanke, Terezije od Deteta Jezusa, ki jo je papež ravnokar proglasil za sveto.« Tako je že pred dvema leti poročal cerkvi ne ravno prijazni pariški »Journal«; če bi pisal danes, bi moral, četudi nehote, svoje pohvalno priznanje potencirati. Mesečnik »Les Annales de Thérèse de Lisieux« je objavil že nekaj mesecev pred letošnjo počitniško sezono natančen vzpored slovesnih romanj iz krajev celega sveta. Pisec teh vrstic je videl na lastne oči, da sliči zdnes Lisieux bogatemu panju: v mesto, ki šteje 14.000 prebivalcev, prihajajo dan za dnem tisoči pobožnih vernikov — Amerikanci in Zamorci, Kitajci in Japonci, Avstranci in Evropci. Na

nim občudovanjem. In drznem se reči, da bo vsakdo, ki se bo seznanil s »Povestjo duše«, doživel prav tak dvojni vtis.

Resnično, knjiga se sama priporoča. Od prve do zadnje vrste puhti vonj, ki ni od te zemlje. Mala Terezija ljubi vse, kar je odsvit netvarne lepote božje. Predvsem ljubi svojo družino, potem pa tudi krasno naravo, cvetlice, ptice, kapljico rose, sneg, sonce, zvezdnato nebo, neizmerne dalje. Terezija ljubi njej sorodne deviške duše, ljubi grešnike kot žgubljene sinove nebeskega očeta; ljubi Devico Orleansko kot osvoboditeljico domovine; ljubi brezmadežno Devico in božjo mater; predvsem pa ljubi z najčistejšo ljubeznijo Jezusa, svojega neumrljivega ženina. Knjiga vsebuje liste take živahnosti, take gorkote, take prepričevalne sile, da je skoraj nemogoče, da bi čitatelj ne bil prevzet. Odpira nam bogoznanje, kakršno le redko dosega v tako veliki meri najboljša bogoslovna dela.

Pojav Male Terezije je idealni odmev pravo srečo iskajoče duševnosti modernega človeka. Zato je našemu času tako primerna in zato jo je naš čas tako naglo zljubil.

Iz kaosa modernih zablod silil čimdalje bolj na površje potreba po nadnaravnem in večnem. Človek hoče ven iz negotovosti, nepokoja in nereda, utrditi si hoče tla, da ne zgréši ob pogledu na časnno minljivost večnega cilja.

Svetu odmrla Karmeličanka iz Lisieuxa svari človeka 20. stoletja pred dozdnevno vrednostjo in precenjevanjem moderne kulture, ki je enostransko usmerila vse njegovo mišljenje in hrepenenje le na zemljo. Tako življenjsko pojmovanje pa boja za naš vsakdanji kruh ne olajšuje, ampak le še otežuje. Ponižna redov-

nica ne obsoja moderne aktivnosti, hoče pa, da gospoduj nad vsakdanjim delom duh in ne materija, priboriti hoče prvo mesto Bogu in duši z molitvijo delo posvetiti. Sama takole govori: »Jezus ne graja dela Marte, pač pa nemir, s katerim ona delo vrši... Enkrat presem brala, da so Izraelci, ki so popravljali tempelj, imeli v eni roki kelo, v drugi meč. Tako moramo tudi mi delati: z eno roko delati, z drugo pa braniti našo dušo pred nepokojem, ki bi mogel dušo od Boga odvrti.«

Vzvišeni ideali Male Terezije nudijo najbolj primerno sredstvo zoper lajzicijo modernega duha in za duhovno poživljenje notranjosti, ki edina more dvigniti posameznika in družbo. V tem smislu je govoril tudi papež Pij XI. o priliki kanonizacije Male Cvetke: »Zdi se mi, da je tu čas, ko se vzbuja v Kristusovih učencih sveto hrepenenje po evangelijski priprostosti, ki obstoja v tem, da ostanejo kot otroci priprosti in naravni tudi pri resnem stremljenju po kreposti. Kako lahko bi se uresničilo prenovljenje človeške družbe, ki smo si ga stavili za cilj ob početku našega pontifikata in ob proglasitvi jubilejnega leta, ako bi prav mnogi zopet našli pot h krščanskemu detinstvu.«

Ko je prebral »Povest duše« zgoraj omenjeni pisec »Journala« in zrl nepregledne romarske množice, se ni mogel iznebiti neke nemirne bojznosti, zato je zapisal pomembne besede: »In kdo ve, če ni skrivnost srčnega miru, ki ga različni verski in filozofski sistemi tako ošabno iščejo, ravno v Terezinem nauku, ki obstoja v tem, ljubiti Boga in ljudi s ljubeznijo malega otroka.«

SLS ni bila še član vlade in ni imela niti na magistratu niti v mestni hranilnici nobene besede. Ko je dr. Adlešič nastopil, je bil ta kredit tudi že izplačan.

Toda brez ozira na ta dejstva, je napad »Slovenskega Naroda« tako perfiden, da bi ga bilo mogoče primerno kvitirati samo z objavo vseh kreditov in tekočih računov, ki jih imajo pri Mestni hranilnici pristaši SDS. Pa po tem sredstvu ne bomo segli. Ugotovimo le, da za 25.000.000 kredit jamči tvrdka Pollak z vsem svojim imetjem in poleg tega še vsi imetniki podjetja s svojim zasebnim premoženjem, tako da je ta kredit vsaj desetkrat tako varen kot kredit za sokolski Tabor.

○ 26 strank hoče Pollak spraviti v mestne hiše. Tudi to je laž. Gre le za 6 strank, glede katerih se je tvrdka dogovorila z mestnim magistratnim uradom brez posredovanja kateregakoli našega politika.

○ Tlakovanje Masarykove ulice pred glavnim kolodvorom. »Slov. Narod« gotovo ni ljubo, da se bo moglo v najkrajšem času pričeti s tlakovanjem Masarykove ulice in Resljeve ceste, ker je dobila mestna občina ljubljanska tlakovanje teh cest v lastni mešani režiji po intervenciji poslancev SLS. Zakaj pa »Slov. Narod« tako molči o tem, zakaj toliko časa ni bil odobren predlog, da izvrši to tlakovanje mestna občina v režiji? Starina »Narod« bi tudi lahko vedel, da je običaj pri poštnih ljudeh, da se izplača zaslužek za delo šele po končanem delu; denar iz kaldermiskega fonda je pa za tlakovanje omenjenih ulic rezerviran, četudi ne po zaslugi SDS. »Narod« je tudi hud, ker je ing. Sernee preprečil, da bi neka družba imela monopol za tlakovanje ulic. Ali bi se pri oddaji del zopet mogla dobiti brezplačna izvršitev že kakšnega dela na Taboru?

○ »Slovenski Narod« in zgradba palače poštne hranilnice. Resni »Slov. Narod« zopet išče krivce, da se palača poštne hranilnice ne gradi, tam, koder jih ni! Kdo pa se je trudil, da bi poštna hranilnica ne zidala lastne palače, marveč odkupila n. pr. hišo »Jadranske banke«? Stari ata tudi ne ve, da narčni za palačo še niso odobreni, ker še niso popolnoma gotovi.

○ Zamenjava Peskove »Ljubljanske posojilnice« z »Mestno hranilnico ljubljansko« je res premetila mnogo vlagateljev, da so šli denar nalagati v Ljubljansko namesto v Mestno hranilnico. Tistih vlog niso dobili kaki klerikalni zavodi. Če je »Ljubljanska posojilnica« tako škodovala Mestni hranilnici, zakaj se pa niso oglasili pri »Jutru« takrat, ko je bila prva ustanovljena in je že delala? Ko je »Slovenec« prinesel tisto notico, je Mestna hranilnica ljubljanska tudi koj poslala pojasnilo in opozorilo, da se je ne zamenja s Peskovo posojilnico, in »Slovenec« je to takoj priobčil. Kdo pa je delal največ reklame za Peskovo posojilnico? Tisto »Jutro«, ki sedaj hoče braniti Mestno hranilnico! Ali ni torej »Jutro« škodovalo Mestni hranilnici!

○ V čast male sv. Terezije. 30. septembra je 30 letnica smrti male sv. Terezije iz Lisieux. Kot lansko leto, bomo obhajali tudi letos 1. okt. njen god z lepo slovesnostjo v karmeličanski cerkvi na Selu pri Ljubli. Ob 4 popoldne bo pridiga, nato blagoslovljenje rož v čast mali sv. Tereziji in litanije. V nedeljo, 2. oktobra ob 6 tih sv. maša, ob pol 8 pridiga. Ob 8 slovesna sv. maša. Popoldne ob 4 pridiga, zopet blagoslovljenje rož in litanije z blagoslovom. Rože bodo na razpolago pri karmelski vratarici.

○ Medicinska fakulteta v Ljubljani. »Slovenski narod« od večeraj poroča, da bo v Ljubljani ukinjena medicinska fakulteta. Seveda kakor nekoč za predstoječe občinske volitve! Nam o tem ni nič znanega. Vprašamo »Narod«, kaj pa je dr. Kramer, imejatelj ljubljanskega mandata, katerega je SDS prigoljufala, storil z ozirom na to vest? Zopet nič.

○ Mezdnó gibanje ljubljanskih pekov. Ljubljana brez kruha? Med pekovskimi pomočniki v Ljubljani je nastalo zadnje čase živahno mezdnó gibanje in stremenje za boljšimi delovnimi pogoji. Mezdnó pogajanja, ki so se vršila med pomočniki in mojstri, so se razbila, ker so mojstri odklonili sprejem delovnih pogojev. Med pekovskimi pomočniki je zavladalo razpoloženje za stavko, ki naj bi se pričela že danes zvečer, tako da preti nevarnost, da bo jutri Ljubljana brez kruha. Vendar pa to še ni gotovo. Socialisti se namreč obotavljajo spustiti pri njih organizirane pekovske pomočnike v mezdnó boj, boječ se pri tem, da bo radi tega znatno trpela tudi Delavska pekarna, ki je v njihovih (recte Kristanovih) rokah. Zeleti bi bilo, da bi napetost tako s strani mojstrov kakor tudi s strani pomočnikov ponehala in bi se ustvaril zdrav kompromis. Drugače bi oboji trpeli le škodo, največjo pa gotovo tudi — konzumenti.

○ Razstava »Higiiena na kmetih«. Za čas pokrajinske razstave je bila Stalna Higienska razstava preurejena v »Higiieno na deželi« ter je bilo zanj velika zanimanje. V njej se znotraj v nehigien umhlyrdgovrdgovrd vidi notranjost kmetijske hiše od zunaj in znotraj v nehigienem kakor tudi v higienem pogledu. Razni vodnjaki, studenci, stranišča, gnojšča, vaško kopališče in vsi drugi oddelki so izpopolnjeni. Občinstvu sporočamo, da bo razstava odprta vsak dan od 14. do 18. ure, ob nedeljah in praznikih tudi popoldne. Vabimo na obisk.

○ Znameniti češki vijolinski virtuozi Jan Kubelik koncertira v Unionski dvorani v Ljubljani v petek, dne 14. oktobra t. l. Vstopnice so od petka, 30. sept. dalje v predprodaji v Matični knjigarni. Natančnejši spored koncerta javimo v kratkem.

○ Trgovecem, ki zaposlujejo vajuence, v vednost! Ker je število vajenstva doseglo v letošnjem letu rekord in so razredi na gremialni šoli prenapolnjeni, je gremialni odbor v svoji seji dne 28. t. m. sklenil opozoriti gg. šefe, da naj v bodoče ne sprejmejo nobenega vajenca ali vajuence v trgovino, ker ti pod nobenim pogojem ne morejo obiskovati gremialne šole. — Odbor.

○ Pogreb Tince Cerinove. Včeraj ob 4 popoldne se je vršil z glavnega kolodvora pogreb preminule ge. Tince Cerinove. Pogreb je dokazal obče spoštovanje in priljubljenost, ki jo je pokojnica uživala. Pogreba so se med drugimi udeležili številni člani tukajšnjega častniškega zbora, dalje rizni zastopniki ter mnogoštevilno občinstvo, večinoma iz naših glasbenih krogov. Pokojnici ohranimo lep spomin!

○ Za dr. Peričev spomenik so darovali: Mestno uradništvo 1200 Din; po 200 Din: Jadransko podunavska banka, Kobi Joško. Osobje pogrebnega zavoda 160 Din; Strass Marija 156 Din; po 100 Din: Mencinger Anton, Prva hrvaška štedionica, Malovrh Jakob; Rom Marija 60 Din; po 50 Din: Kocijan Ivan, dr. Breskvar Viktor, Ciuha Jože, Stresen Adolf, Marinko T., Remeč Bogumil, Dolinar Franc, dr. Alojzij Vrtačnik; po 30 Din: Bulovec Anton, Sivec Josip, neimenovani po ing. Musiču, dr. Josip Jerič, Pelach M., Rusjan Rudolf, Tičar M., Babnik Viktor, Strmolci Štefan, Zupan Ivan, arh. dr. Skumovič Anton, Stele Anton; po 25 Din: Golia Dragotin, Dular Lojze, dr. Josip Demšar, Kajne Franc, Valand Alfonz, Sbrizaj Ivan, Musar Josip; po 20 Din: Vokal Anton, Kočvar Kuno, Matičič Ivan, Jamnik Anton, Tavčar Marija, Kordelj Edvard, Kabaj Vladimir, Vurnik Ivan, Martinec Franc, Bizilji Tomaž; po 15 Din: Rižnar Simon; po 10 Din: Zierfeld Zmago, Schiffrer Velj, Gabrovšek Franc, Sušnik Ivan, Peterca Franc, Slapar Oroslav, Hribar Josipina, Stegel Jože, Balove Franc, Bežek Bčidar, Zerjav Ivan, Cokan Jakob; Pretnar Franc 36,90 Din; Pour Karl 1 Din.

○ Radi čiščenja prostorov okrajne katastrske uprave Ljubljana I. se v dneih 30. septembra do 4. oktobra ne bo uradovalo.

○ Opozorjamo na današnji oglas mesarje Musar in jo obenem priporočamo.

○ Delikatesna trgovina Janč. Zidovska ul. 1 priporoča fino šunko, kratec, salame, sir, sardine in drugo.

○ Mrtvec v Gradščici. Včeraj popoldne so potegnili iz struge Gradščice za Andrejtovo tovarno, v bližini Bonifacijeve naselbine človeško truplo, ki je že dalj časa ležalo v vodi. Pri njem so našli neko pismo, ki mu ga je najbrže pisala mati ter dokument, iz katerega sklepajo, da je mrtvec l. 1894 rojeni Ivan Pestotnik, po poklicu delavec in pristojen v Šmartno pri Kamniku. Ali gre pri tem slučaju za zločin ali pa za nesrečo, bo dognala šele preiskava.

○ Nesreča pri delu. Včeraj popoldne je padel z odra stavbe »Pokojniškega zavoda« na Miklošičevi cesti pri Stavbni družbi uslužbeni 24 letni zidar Slavko Svečak in si zlomil nogo. Prepeljali so ga z rešilnim vozom v bolnišnico.

○ Tavline. Trgovcem pomočniku Viktorju Grabnarju pri trgovcu Ivančiču je neznan tat ukradel iz veže Milkovičeve gostilne na Vidovdanski cesti 1000 Din vredno kolo znamke »Waffenrad«.

— Trem zidarjem je bilo z nove stavbe v Rožni dolini ukradeno več orodja, vrednega 300 Din.

○ Mlada tatovica. Polcija je prišla in zaprla komaj 20 let staro Školastiko K. iz Spodnje Šiške. Kljub svoji mladosti je dekle že zelo daleč zabredlo in pozna vsa močvirja življenja. Zagovarjati se bo morala sedaj, ker je 14. t. m. ukradla Heleni Hoferjevi na Gosposvetski cesti več perila, obleke in dragocenosti v vrednosti 5000 Din. Blago je Školastika prodala večinoma na starini, kjer so ga nekaj tudi dobili. Školastika bo izročena sodišču.

○ Razstava in zaloga pletilnih strojev vseh vrst ter strokovni pouk v pletenju. — Ljubljana, Zidovska ulica 5.

○ Nógavice vseh vrst v velikj izbiri in najceneje pri Dobeic-u, Pred škofijo 15.

Posebno eleganco za gospode

v krasnih modernih površnikih, zimskih sukajah in raglanih nudi po prav nizkih cenah, kakor vedno, tvrdka

FRAN LUKIČ, Stritarjeva ulica.

Maribor

□ Volitve v trgovsko in obrtno zbornico so razpisane. Vrše se 30. oktobra. Reklamacijska doba traja do 8. oktobra.

○ Obrtniki in trgovci ter ostali upravičenci za volitve v trgovsko zbornico, poglejte, če ste vpisani v volivni imenik in če ste prav vpisani! To lahko storite vsak delavnik od 8—12 v pisarni SLS, Koroška cesta 1.

□ Družinska pratika za leto 1928. se že dobi in sicer v obeh prodajalnah Cirilove tiskarne. — V naše družine — Družinsko pratiko! Stane 5 Din!

□ Poročila sta se 26. sept. v franciškanški cerkvi g. Davorin Blažon, davčni uradnik v Konjicah in gdč. Ana Mak, uradnica istotam. Obilo sreče!

□ Šef oblastnega gradbenega odseka g. inženjer Fišer se je odpeljal danes v Slovenjgradec. Iz Slovenjgradca bo pregledal in ugotovil škodo po zadnji povodnji od Slovenjgradca do Sočanja.

□ Komisijoneli pregled nove porodnišnice in ginekološkega oddelka. V sredo popoldne je pregledala stavbena in zdravstvena komisija z glavarstva in velikega županstva novo porodnišnico in ginekološki oddelk v Petrovem selu. Komisija se je izrekla zelo pohvalno o visokih, svetlih ter značnih sobah in o moderni opremitvi zavoda. Posebne pohvale komisije sta bili deležni dve veliki in z vsem potrebnim opremljeni operacijski »volarani z röntgenovim aparatom in višinskim

solncem. Zavod se otvori in izroči javni uporabi takoj, kakor hitro bo oblastni odbor imenoval zanj zdravniškega šefa.

□ Concert opernega pevca g. Neraliča. Priljubljeni član mariborske opere g. Neralič priredi v sredini oktobra večer opernih arij, na katerem bo nastopil z arijami iz oper: »Urh, grof celjski« (Parma), »Zrinjski« (Zajo), »Eugenij Onjogine« (Čajkovskij), »Rigoletto«, »Ples v maskah« (Verdi), »Tannhäuser« (Wagner). G. Neralič je ljubimec mariborske publike, nedavno pa je s svojim krasnim baritonom žel velike uspehe tudi v zagrebški operi, kjer je dne 5. septembra gostoval v naslovni vlogi Rigoletta. Celokupna zagrebška kritika je njegov nastop navdušeno pozdravila in kritiki, kot znani komponist Lujo Šafranek-Kavič, Ziga Hirschler in drugi so mu prerokovali še sijajno bodočnost. Brez dvoma bo g. Neralič s svojim koncertom v Mariboru dosegel popoln uspeh.

□ Velika invalidska tombola. Združenje vojnih invalidov v Mariboru priredi v nedeljo, dne 2. oktobra 1927 ob pol 15 na Trgu Svobode veliko invalidsko tombolo v korist in v podporo najrevnejšim vojnim žrtvam. Glavni dobitki so razstavljeni v izložbi trgovca K. Preis v Gosposki ulici. Z ozirom na veliko zanimanje za to tombolo se cenjenemu občinstvu in vsem interesentom priporoča, da si srečke radi malega števila čimprej preskrbe; dobe se v vseh trafikah. Komad 8 Din.

□ Informacije o izseljeniških zadevah, oziroma o razmerah naših izseljencev v poedinih državah daje interesentom socialno-politični oddelk mestnega magistrata v Mariboru, Rotovski trg 9.

□ Vinska trgatava. V nedeljo, dne 2. oktobra 1927 priredi kat. izobraževalno društvo v Studencih veliko vinsko trgatavo v dvorani gostilne Gačnik v Studencih, Krekova cesta 20 (nasproti delavnice drž. železnice). Na sporedu je dokaj zanimivih tek, med temi tudi šaljivi nastopi na gledališkem odru. Vstopnina 5 Din. Vsi prijatelji vljudno vabljani.

□ Dva smrtna slučaja. V Mariboru je umrl v starosti 56 let poslovljiva tvrdka Macun g. Rajmund Lanjšič. Pogreb se bo vršil v soboto popoldne ob petih izpred hiše žalosti v Sodni ulici na Pobrežje. — Umrl je tudi v visoki starosti 87 let zasebni uradnik pri tvrdki Suppanz g. Ludvik Maister in bo pokopan v soboto ob treh popoldne na mestnem pokopališču.

□ Vlopljenec v Dravi. V sredo je nosila močno narasla in umazana Drava skozi Maribor žensko truplo. Dosedaj še ni dognano, odkod je voda truplo prinesla, najbrže pa gre za žrtev povodnji na avstrijskem Koroškem.

Celje

○ Konstruktivno delo. Koliko je demokratom v celjskem občinskem svetu do konstruktivnega dela, pove brez ovinkov večerajšnje »Jutro«. Ne gospodarski prospeh mesta, ne trezna komunalna politika, ne depolitizacija celjskih aktualnih občinskih vprašanj, temveč zgolj zavest, da eventualno lahko onemogočijo s svojo odsotnostjo delazmožnost občinskega sveta, to je njihova edina smernica v komunalnem delu. S svojim mirnim in vsake demagogije prostim nastopom ob zadnji občinski seji je večina pokazala, da ji je občinsko delo resna zadeva. Demokrati pa so že pri tej seji s svojimi govornicami o delu prejšnjega občinskega sveta in s svojim ekskluzivnim nastopom zanesli v občinski svet politiko in politični način razgovora. Pa ponovno konstatiramo, da bodo trezni Celjani vedeli, kako so demokratske obljube pred volitvami eno, demokratsko delo po volitvah pa spet eno.

○ Kurzi za ritmično gimnastiko se prično 4. oktobra popoldne v mali dvorani celjskega Narodnega doma.

○ Društvo stanovanjskih najemnikov v Celju sklicuje za nedeljo, dne 2. oktobra 1927, ob 9. uri predpoldne javen shod, ki se bode vršil v Celjskem domu (Hotel Union). Ker se bliža usodni 1. november in se vlada pripravljala, da ukine še one malenkostne ugodnosti, ki jih nudi sicer že itak okrnjeni in poslabšani stanovanjski zakon socialno slabim slojem, je potrebno, da povzdigemo najemniki še v zadnji uri ponovno svoj glas tako, da nas bodo slišali merodajni gospodje v Belgradu.

○ Celjsko mestno gledališče. G. ravnatelj Bratina je v razgovoru s sodrujnikom »Nove dobe« podal svoj igralski načrt za predstoječo sezono. K repertarju se bomo ob priliki že povrnili. Danes konstatiramo samo to, da uprava gledališča že dalje časa ne čuti nobene potrebe, da bi nas o svojih načrtih ter o predpripravih za sezono informirala.

○ Ljudsko vseučilišče v Celju ima svoj občni zbor danes v petek, dne 30. septembra ob 20. uri v risalnici deške meščanske šole. Dnevni red: 1. Poročilo funkcionarjev. 2. Volitve novega odbora. 3. Slučajnosti.

Slov. Konjice

Visok obisk. V četrtek, dne 28. t. m. je posestl s svojim spremstvom naš trg belgrajski patrijarh Dimitrije. Ogledal si je med drugim znamenitosti gradu kneza Windischgrätz.

Deležje zadnjih dni ogroža naših pridelek naših vinogradnikov. Prebivalcem Pohorskega pogorja pa razdira dovodne ceste in steze. Letos sta že v tretji občutno prizadeti občini Škornjarje in Padežki vrh. Kmetom imenovanih občin je dohod h glavnim cestam sploh nemogoč. Gg. oblastna poslanca prosimo, da si ogledata razdira ceste ter od oblastne skupščine izposlujeta primerno podporo za zopetno popravilo istih.

Hrastnik

Smrtna kosa. Tukaj je po kratki boleznii umrl g. Jošt Alfonz, pekovski mojster. Bil je zelo stremljiv obrtnik. Njegovi družini naše iskreno sožalje!

Kino Union ima v nedeljo otvoritveno predstavo. Kakor smo že poročali, bo prvovrstna filmska drama v dveh delih in 16 dejanjih. Drama je posneta iz francoske revolucije. Zanimanje za kino je zelo veliko. Tudi kinoaparati je izboren in daje zelo svetle slike. Obisk bo gotovo dober.

Trbovlje

○ Naraslanje Drave vsakokrat občutimo tudi pri nas. Delovati neha namreč elektrarna na Fali. Pri našem rudniku je bil obrat ustavljen v ponedeljek zvečer okoli 9. ure in v torek okoli 8. ure popoldne.

○ Vinska trgatava v Trbovljah bo v nedeljo v Društvenem domu. Začetek ob 4. uri popoldne. Igra Kuharjeva godba. Dobile se bodo sveže klobase in druge dobrote. Za trganje grozdja je prirejeno nalašč veliko ogrodje.

Slovenska krajina

○ Odlikovanje. Na sedanji razstavi v Ljubljani je bil za razstavljene mlečne izdelke odlikovan kmet Franc Pavlič iz Tešanovec. Dobil je srebrno kolajno.

○ Društvena dvorana v Žižkih. Orlovska družina v Žižkih si je stavila težko nalogo, da še to jesen postavi društveno dvorano. Priprave so v polnem teku in v najkrajšem času se začne z zidanjem. Vodstvo započete dela zagotavlja, da bo dvorana že meseca oktobra pod streho.

○ Vlom v Nedelici. Konec preteklega tedna so neznani vlomilci ponoči vrdli v klet trgovca Kovačiča. Ker ni bilo nič primernega, kar bi se dalo odnesti, so se zadovoljili s kruhom in moštom. Storičcem še niso prišli na sled.

○ Novi posojilnični prostori. Hranilnica in posojilnica v Turnišču se je zadnji čas tako razvila, da je dosedanja posojilnična soba postala premajhna in se posojilnica preseli v veliko hišo J. Horvata pri cerkvi.

○ Lóterija »Marlinišča« nudi 680 večjih in pa manjših dobitkov. Zrebanje bo 14. novembra. — Srečke so na razpolago pri ravnateljstvu v Muraski Soboti po 5 Din.

Zagorje ob Savi

○ Šolske zadeve. Starši iz Podstrane, Zavin in okoli »separacije« se pritožujejo, da morajo njihovi otroci hoditi v Šolo v Zagorje, ko imajo v Toplice vsaj polovico bližje. Naj se šolski okoliš vendar enkrat uredi tako, da bo ugodno otrokom in staršem, pa četudi odpadejo v Zagorju paralelke! — Pri skušnji za igro v Sokolskem domu je zadel mrvoud učitelj Arnsčak-a, ki se sedaj zdravi v bolnišnici. Daljši dopust ima učiteljica Levstik, žena upravitelja v Zagorju. Dasi so v začetku šolskega leta prišli trije novi učitelji v Zagorje, bo treba, da pride sedaj še eden.

Citija

○ Dekliški sestanek je bil zadnjo nedeljo v šmartinskem društvenem domu. Zbralo se je do osemdeset deklet iz cele fare. Sestanek je otvoril g. beneficijar Fr. Pleša, nato je govorila o pomiznosti domača dekle Zupančičeva iz Gradišča. Naš mladi pedagoški pisatelj g. učitelj Pero Horn iz Litije si je izbral temo: duševna in telesna emancipacija današnjih deklet in razvil zelo lepe misli. Dekleta so bile zadovoljne in hvaležne in si žele še takih izobraževalnih sestankov.

○ Na Sv. Gori pri Litiji se je letos živahno delalo in gibalo. Živahno je delovalo izobraževalno društvo pod spretnim vodstvom g. župnika. Zadnja igra »Tri sestrec« je pokazala, kaj znajo in premorejo tudi preprosti igravci, samo če vztrajno hočejo. Tudi tamburaški zbor se dobro razvija. Imajo pa tudi res lep in praktični nov Dom. — Obisk turistov na Sv. Goro je bil letos radi lepega vremena rekord. Planinsko društvo je postavilo udobno Tomažinovo kočjo, ki bo ostala tudi pozimi odprta. Markacija na goro je prav dobra. Da se je vse tako lepo uredilo, imata največ zaslug gg. litijski okrajni glavar in neutrudljivi turist Ferdo Tomazin. Trejto novo stavbo na gori pa stavi g. učitelj Zagažen, ki s pomočjo svojega sluga sam zida na gričku lepo poslopje.

○ Čuden slučaj. Pred 14. dnevi je padla z lestvice Bregarjeva Neža v Vel. Kostreznici tako nesrečno, da se je na glavni močno potkolila. Padla je v nezavest in odslej se že 14 dni ni zave. Morajo jo umetno hraniti.

○ Berančje na mostu in na kolodvoru. Pasante, ki gredo čez most na kolodvor v Litiji, vedno nadleguje par nadležnih berančev, kar ne napravljajo na tujce dobrega utisa. Opozorjamo glavarstvo in obe župniskavi, naj odpravita na kolodvoru in na mostu berančje.

○ Hvalereden odlok. Tudi litijsko glavarstvo je izdalo odlok, ki prepoveduje preklinjanje in nespodobno in neolikano govorjenje. Potrebno je bilo to. Naj bi isto tako nastopilo proti ponočnemu razgrajanju in kršenju policijske ure po goslinah, o kateri ni tukaj ne duha ne sluha.

Novo meso

Smrtna kosa. Umrla je dne 28. t. m. gna. Josipina Radovan po dolgi boleznii, hčerka poštnega zvičanika v p. v Novem mestu. — Dne 27. septembra t. l. je umrl v deželni bolnišnici v Ljubljani Valentin Erbežnik iz Novega mesta, tu poznan pod imenom »Tine«. Naj počivata v miru!

○ Stavbena vest. Tukajšnji brivec g. Ferdo Buk si bo zgradil novo hišo nad Krko poleg poslopja tukajšnjega okrožnega sodišča. G. Alojzij Midorler, modni krojač v Novem mestu, je preuredil svojo hišo na trgu kraljeviča Petra v trgovske prostore, kamor preseli v kratkem svojo obrt. G. Ignacij Hladnik je napravil v svoji hiši trgovski lokal, kjer se odpre modni salon.

○ Potreba plesanja železniskega mostu. Sprehajalci na »Terasic«, ki opazujejo železniški most čez Krko, dnevno ugibajo, zakaj se ta dragocena železna stavba nanovo ne preplekta ter pusti, da rja razjeda železo. Kritika je upravičena.

Kočevje

○ Rokodelsko društvo v Kočevju naznanja, da se je društvena pisarna, ki je bila doslej pri g. koljarju I. Mandelcu v Podgorški ulici, preselila k novo izvoljenemu predsedniku čevljarju g. G. Mille v Šolski ulici. Uradne ure za sprejemanje strank so v tej pisarni vsako nedeljo od 8 do 12 popoldne. Dalje je društveno predsedstvo sklenilo osnovati društveno posredovalnico za učence, ki bo velike važnosti tudi za mojstre. Starši in pa namestniki učencev bodo odslej lahko javili svoje sinove pri društvu in označili, v katero obrt hoče vstopiti njihov otrok. Mojstri in mojstrice, ki rabijo učence, se naprošajo, da odslej javljajo to društvu predsedstvu.

○ Pomočniki izpit. Društvo rokodelskih in enaki obrti v Kočevju javlja, da se bo 22. oktobra 1927 vršil praktični izpit za pomočnike oziroma mojstre. Tisti gg. pomočniki, ki se hočejo podvreči izpitu, morajo vložiti lastnorčno napisane prošnje do 8. oktobra t. l. pri društvu. Prošnjam je priložiti: 1. učni izkaz; 2. delavsko knjižico (dokaz dvehletnega pomočništva) in 3. zadnje šolske izpizovalce. Izpitna taksa je 40 Din. Kolek za izpizno izpizovalce (20 Din) je treba prošnji priložiti.

○ Prošnja na mestno občino in poštno ravnateljstvo. V Kočevju je križ z javnimi urami; te smo že večkrat pribili. Zato naj bi se napravila javna ura na novem poštnem postopju, ki bi našemu mestu jako dobrodošla.

Dopisi

○ Radovljica. Ljudski oder ponovi »Hamlet« v nedeljo dne 2. okt. ob pol 4. uri popoldne. Prve igra je sijajno izpadla v zaudenje vseh gledalcev. Vstopnice za nedeljo so že v veliki večini razprodane; zato naj si jih vsak že pred nedeljo preskrbi. V nedeljo dne 9. oktobra pa bo v Ljudskem domu pevski koncert.

Dolenja vas pri Ribnici. Blagoslovitev doma se vrši dne 9. okt. t. l. Sosedna društva, prihitite k tej slovesnosti v velikem številu!

Zabnica pri Skofji Loki. Pretekli tork je obiskalo 28 srbskih seljakov iz užiške oblasti pod vodstvom tamkajšnjega velikega župana dr. Baltiča in predsednika oblastnega odbora g. Smiljanca, da si ogledajo tukajšnje gospodarske naprave. V Dorfarjih se je izvršil sprejem in pozdrav gostov, h kateremu je prišlo nekaj tukajšnjih fantov in deklet v narodni noši. Goste je pozdravil tukajšnji šolski upravitelj g. Demšar. Pri sprejemu je igrala godba tukajšnjega gasilnega društva. Nato so si gostje ogledali razne gospodarske naprave kakor drevesnico, hleve in kmetijske stroje. Ogledali so si tudi cerkve in pokopališče. Gospodarske zadruge so jim pripravile v Gasilnem domu obed, kjer je pozdravil srbske goste domači župnik g. Verce. Zahvalila sta se za pozdrav in gostoljubni sprejem g. oblastni predsednik Smiljanec in veliki župan dr. Baltič. Na to so se gostje, med katerimi je tudi par ljudskih in kmetijskih učiteljev, odpeljali proti Kranju.

Nova palača za volitev papeža.

v Rim, 29. septembra. (Izv.) Moderniziranje Vatikana se nadaljuje. Ker so se zborovanja konklava za volitev novega papeža vršila več stoletij v sikstinski kapeli, ki se je morala v to svrhu posebej urediti, dočim so se morali kardinalom dati na razpolago obširni prostori v Vatikanu je sklenil papež, da se sezida posebna palača v notranjosti Vatikana na trgu misijonske razstave. Palača bo imela 70 apartementov za kardinale in 50 prostorov za potrebo, kapelico za skupne molitve, dve veliki jedilnici in dvorano za glasovanje. Stroški se računajo na 50 milijonov lir, h katerim bodo morali prispevati tudi kardinali v razmerju svojih dohodkov.

NEMŠKI ČASNIKARJI.

v Belgrad, 29. sept. (Izv.) Jutri bo prišlo v Belgrad 14 nemških časnikarjev in publicistov. Za časa svojega bivanja bodo gostje belgrajske sekcije JNU, ki bo njim na čast priredila tudi svečan banket.

DEMISIJE V RIMU.

ž Rim, 29. sept. (Izv.) Ravnatelj semenišča Le Floch je odstopil. Kakor se je zvedelo, mu bodo sledili tudi drugi profesorji tega semenišča.

NOVA ODREDBA O DEVIZNEM PROMETU V ČSR.

v Praga, 29. septembra. (Izv.) Danes se je objavila nova uredba o deviznem prometu. Najvažnejša določba je, da so odslej dovoljeni krediti za inozemstvo kakor tudi sprejem kreditov v inozemstvu do 1 milijon Kč. Namesto 25.000 Kč so sedaj nakazila v inozemstvo prosta do 50.000 Kč od 50.000 do 250.000 Kč pa so podvržena cenzuri Narodne banke, preko 250.000 Kč je potrebno dovoljenje Narodne banke. Obligatno oddajanje eksportnih valut, ki prihajajo v čeških kronah, se opusti, eksporterji smejo od kogarkoli protivrednost sprejeti v inozemskih valutah, dočim je to bilo doslej mogoče samo s posredovanjem za devizni promet pooblaščenih institutov.

PROTIKOMUNISTIČNA AKCIJA NA FRANCOSKEM.

v Pariz, 29. septembra. (Izv.) »Humanite« objavlja v zvezi z neko interpelacijo o »rezultatih antikomunistične vojne francoske vlade« seznam vseh kazni, ki so bile izrečene v političnih procesih proti levičarskim radikalom. Kazni znašajo skupno 3431 mesecev zapora ali ječe ali skoro tristo let ječe.

v Pariz, 29. sept. (Izv.) Na francoski Rivieri se vršijo nadaljnje aretacije komunistov in anarhistov radi izvršenih atentatov. Policija je trdno prepričana, da ima pred seboj obsežno zaroto, katere poglavar je italijanski anarhist Malassina, ki je menda osebno sodeloval pri atentatu na vlak in pri atentatu v plesni dvorani, katerega pa doslej niso mogli dobiti.

Drobne vesti iz sveta.

v Praga, 29. sept. (Izv.) Včeraj je prvo češko veleletalo preletelo progo Praga-Berlin. Polet se je izvršil gladko. Na povratku iz Berlina je moral letalo s 6 potniki 6 km od letališča zasilno pristati. Niti letalo niti potniki se pri tem niso poškodovali. Potnike so v avtu pripeljali v Prago in so potem nadaljevali pot na Dunaj v letalu.

v Praga, 29. sept. (Izv.) Pogajanja za revizijo českoslovaško-francoske trgovinske pogodbe se bodo, kakor je bilo dogovorjeno z Bokanovskim, koncem oktobra ali začetkom novembra začela v Parizu.

v Praga, 29. sept. (Izv.) Po poročilih neke tukajšnje korespondence so se že našli trije resni reflektanti za zakup českoslovaških železnic. Prvo ponudbo je stavila ameriška finančna skupina Howard-Kemmey, druga anglo-ameriška skupina, ki je identična s podjetjem Tal Bot, tretjo pa koncern Zivnostenske banke.

v Budimpešta, 29. sept. (Izv.) Minister za notranje stvari je danes podpisal odredbo, s katero hoče zatreči hazardno igro na Madjarskem. Vsi klubi, v katerih se je igralo, bodo razpuščeni, pa tudi ostali klubi, ki so bili doslej neosumljeni, pridejo pod nadzorstvo.

v Newyork, 29. sept. (Izv.) Peta šahovska igra med Capablanca in Aljehinom, gambit z damskimi kmeti, je po enkratnem prekinjenju ostala remis. Stanje igre je sedaj za oba konkurenta 2½.

v Madrid, 29. sept. (Izv.) V Las Palmas na Kanarskih otokih je dospel Nemeč Hugo iz Amerike v čolnu, ki ga je sam zgradil dolgega

13 in širokega 3 m. Bil je prej podčastnik na nemški ladji »Walhalla«. Preplul je 4000 morskih milj ter je imel s seboj samo uro, kompas, psa in mačko. Potovanje je trajalo 46 dni. Hugo je 40 let star ter je med vojno poročil neko Španko v Las Palmas. Dospel je iz Amerike, da obiše svojo družino in hoče po isti poti nazaj.

ž Firenze, 29. sept. (Izv.) Pred 17 leti je tu umrla neka deklica na nalezljivi bolezn. Pokopali so jo v rodbinsko grobnico. Te dni je umrla njena mati. Na soprogovo željo naj bi bilo njeno truplo v isti krsti. Ko so krsto odprli, so našli truplo pokojne hčere popolnoma ohranjeno, samo koža je nekoliko otemnela.

ž Bordighero, 29. sept. (Izv.) Tu se je vrgal oblak. Potok Borghetto je silno narastel in preplaval celo ravnino. Škoda je ogromna.

v Jeruzalem, 29. sept. (Izv.) Iz brzajavnih vprašanj, ki prihajajo, je razvidno, da so v inozemstvu razširjene vesti o nemirih v Palestini. Te vesti so popolnoma neresnične. Čisto neznan dogodek se je pripetil pri damaščanskih vratih, kjer je Arabec v prepiru z nožem ranil nekega Žida, v nedeljo pa so bile majhne demonstracije brezposelnih, ker niso dobili podpore.

v Newyork, 29. septembra. (Izv.) Velik tajfun je opustošil otok Luzon, ki spada k Filipinom. Mesto Baler na vzhodni obali je porušeno ter je mrtvih 500 prebivalcev, 5000 pa jih je ostalo brez strehe. Rdeči križ je iz Manille odposlal pomožno ladjo z živili in zdravili.

v Bruselj, 29. sept. (Izv.) Na kolodvoru v Melines (Mecheln) v Belgiji sta trčila skupaj dva vlaka. Eden izmed vlakov je vozil v postajo kljub temu, da je uvozni signal stal na »stoj«. Pri tem je bilo ranjenih 52 potnikov D-vlaka, ki je vozil na progi Bruselj—Anverza.

v Pariz, 29. septembra. (Izv.) Stanje notranjega ministra Sarraua, kateremu so bili pred kratkim, ko je vstopal v avto, zmečkani prsti, se je včeraj zelo poslabšalo. Večkrat so mu vbrizgali enitetanus, pri čemer se je trikrat onesvestil. Jutri se seveda ne bo udeležil ministrskega sveta. Zdravniki ga bodo poslali na oddih na Riviero.

Naročajte 'Slovence'!

Naprei za ljudsko zdravje.

(O priliki ustanovitve Higienjskega zavoda s šolo za narodovo zdravje v Zagrebu.)

V ponedeljek, 3. oktobra se slovesno odpre Higienjski zavod s šolo za ljudsko zdravje v Zagrebu in s tem dobimo zopet trden steber, na katerem se opira naša zdravstvena služba. Sedaj kolik napredek v skrbi za ohranitev-povzdigo ljudskega zdravja! Higienjskih ustanov do takrat nismo poznali, za zdravje državljanov se ni brigala država skoro nič, temveč je vse prepuščala samoupravnim telesom. Tako torej ob pričetku naše države nismo imeli zdravstvenih ustanov s posebno nalogo, da se brigajo za ohranitev in povzdigo ljudskega zdravja. Imeli smo le bolnice, sicer dovoljne, ki jim pa je seveda naloga le zdraviti obolenje, kar tvori samo del zdravstvenega dela.

Takrat, ko so po drugih državah že obstojale številne ustanove, ki so propagirale misel, da je lažje ohraniti zdravje, kakor pa zgubljeno dobiti nazaj, ko so druge države že mogle pokazati uspehe na tem polju, takrat se je pri nas žele pričelo delati v tem smislu in danes smo že tako daleč, da se lahko k nam hodijo učiti drugi narodi, ki so zaostali za nami; mi pa smo pred njimi po zaslugi mož, ki vodijo našo zdravstveno politiko.

Imamo ustanove, ki se brigajo splošno za zdravstveni napredek naroda in vrše tudi laboratorijsko službo, to so higienjski zavodi z osrednjim Higienjskim zavodom v Zagrebu, imamo bakteriološke stanice, 46 antituberkuloznih dispanzerjev, 52 antiveneričnih ambulatorijev, 15 antitrahomskih postaj, posvetovalnice za vzgojevanje dojenčkov, šolsko-zdravniške posvetovalnice, antivenerične postaje in še mnoge druge. Veliko je delo, ki je bilo izvršeno v tem času. Gotovo bi ne mogli še zgraditi tako silne bojne črte proti boleznim, če bi imeli na razpolago samo denarna sredstva naše mlade države. Ime Rockefellerjeva fundacija je sedaj že precej znano in ravno naša država je bila deležna njene pomoči v veliki meri. V precejšnje milijone gredo vsote, ki jih je dala Rockefellerjeva fundacija za ustanovitev omenjenih naših mnogoštevilnih zavodov in ustanov.

Reforme v poštnem ministrstvu.

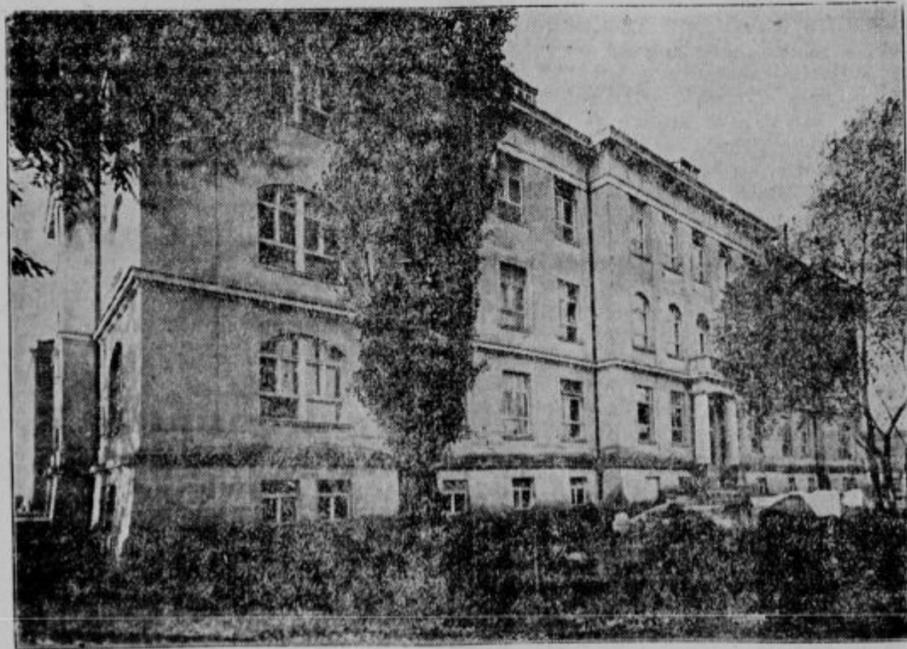
Poštni minister dr. Vlajko Kocić je v sredo zvečer sprejel belgrajske časnikarje, katerim je sporočil o važnih reformah, ki se pripravljajo v poštnem ministrstvu. Največja težava je, ker državne poštne oblasti nimajo mnogokje svojih zgradb, vsled česar upravo ubija visoka najemnina. Zato se bo v Belgradu in drugod začelo zidati. V Belgradu se bo zgradilo poslopje za poštno hranilnico, pošto in brzojav. Hotel »Moskva«, kjer je sedež poštne hranilnice, bo zopet postal hotel, za kar je bil tudi zgrajen. — Važen je poštni promet, ki pa trpi vsled slabih železniških zvez in slabih cest. Poština uprava se bo v večji meri posluževala avtomobilov. Narejena pa je že tudi pogodba, da bo zrakoplovna družba po svojih letalih na vseh črtah prenašala pošto. — V Ljubljani, Zagrebu, Splitu in Podgorici se grade nove radio oddajne postaje. Kasneje se zgradi taka postaja tudi v Sarajevu. S tem bo brzajavni promet v državi in z inozemstvom znatno izboljšan. Do popolnega brzajavnega prometa bomo prišli, ko bomo nabavili nove kable za brzajavljenje na daljavo. Razpisana je za nje že druga licitacija. Sedaj imamo iz Belgrada z Zagrebom le tri vode, z Novim Sadom tri, s Skopljem dva. To ovira promet in škoduje državnim dohodkom. Z novimi podzemskimi kablami bomo dobili 30—40 vodov ter zvezo z vsemi mesti Evrope. Belgrad, Zagreb, Ljubljana bodo dobili lepo, čisto, javno in hitro zvezo z Budimpešto, Berlinom, Rimom, Parizom. Londonom itd. Preko naše države pojde ves mednarodni brzajavni promet med zapadom in vzhodom. Ta nam bo v osmih do desetih letih plačal vse stroške novih kablov, ki bodo znašali 500—600 milijonov dinarjev. — Za razvoj naše poštne službe je važno, da se bo poštna služba postavila na nov temelj. Izdeluje se nov načrt poštnega zakona, ki bo omogočil, da se bo eksploatacija poštne službe vršila na trgovski podlagi. Vodstvo bo sicer še vedno imelo poštno ministrstvo, toda gospodarsko finančni del bo odstopljen domačim posebnim društvom. — Treba pa bo izvrševati tudi varčevanje. Bodoči proračun bo zmanjšan za 380 milijonov dinarjev. Da se

Zopet velik primer in trajen spomenik te dobrodelnosti in zdravstvenega napredka pri nas je Higienjski zavod s šolo za ljudsko zdravje v Zagrebu. Da to ne bo malenkostna stvar, ampak da je to zavod, ki bo imel mednarodni pomen, vidimo že iz tega, ker pridejo na otvoritev zastopniki skoro iz celega sveta. Prišli bodo iz Brazila, Češko-slovaške, Francije, Nemčije, Poljske, Portugalske, Romunije, Velike Britanije, Združenih držav ameriških itd. Ob priliki otvoritve bo tudi mednarodna konferenca Higienjske sekcije Društva narodov, kateri prisostvujejo člani sekcije in ravnatelji higienjskih šol iz najrazličnejših držav. Na slavnost pride tudi profesor Gunn, podpredsednik Rockefellerjeve fundacije, ki ima za ustanovitev šole mnogo zaslug, saj je naklonil desetmilijonsko podporo in pa direktor Higienjske sekcije Društva narodov dr. Ludvig Reichmann. Seveda bodo na otvoritvi zbrani tudi vsi delavci na zdravstveno-higienjskem polju iz naše države.

Velikansko zgradbo novega zdravstvenega zavoda kaže slika, o njegovem namenu in pomenu pa par besedi. Šola bo imela svoj delokrog ne samo za celo našo državo, temveč tudi za sosedne države, ki take šole še nimajo. Tu je velika knjižnica, muzej, vršila se bodo predavanja kot na visoki šoli in kurzi; šola bo izdajala knjige in spise o vsem, kar je v zvezi z zdravstvenim poučevanjem naroda in znanstvenim napredkom v isti smeri. Na šoli bodo posebni kurzi za profesorje, učitelje, občinske uradnike, žandarje itd. Za zdravnike bodo predavanja iz higijene, preventivne medicine in sanitetske administracije. Zavod s šolo pa bo vršil tudi praktična dela na drželi, saniral vasi, poučeval ljudstvo o zdravju itd. Dajal bo strokovnjaška mnenja in navodila za zgradbe, načrte za državne, samoupravne in privatne ustanove.

Iz daleka to ni še vse delo, ki ga bo vršila nova ustanova. Zamašila je veliko vrzel, ki je še manjkala v skladni enotnosti higienjskega napredka. Z njo se postavljamo v prvo črto držav-nosteljic zdravstvene kulture. Čeprav še nedavno med zadnjimi, smo dospeli že tako daleč, da se bodo pri nas učili tudi drugi.

Na narod pa, kateremu je šola za ljudsko zdravje namenjena, naj se zaveda njenega pomena in naj pošilja tja tiste, ki so voljni sodelovati za boljše bodočnost svojih rojakov. Novi ustanovi želimo krepkega razmaha in obilo uspeha.

to doseže in da služba ne bo trpela, se bodo uknila tri poštna ravnateljstva: v Belgradu, Splitu in v Crni gori, kakor tudi več oddelkov v samem ministrstvu. Nekatere doslej državne pošte se bodo oddale po pogodbi zasebnikom ali občinam.

Ljudski oder

LJUDSKI ODER V LJUBLJANI.

Pisarna Ljudskega odra posluje od 1. oktobra 1927 dalje vsak dan razen sobote od 4—7. ure zvečer v drugem nadstropju v Ljudskem domu. Izven tega časa sprejema naročila Nabavna združenja v prvem nadstropju. Naroči se tudi pisмено in naročeno igro pošljemo po pošti. Izposoja se izrecno samo na naročilni list, žigovan z društveno štampiljko in s podpisom. Izposojevalni rok traja 4 tedne.

Za novo sezono si je Ljudski oder nabavil mnogo novih iger, katere izposoja podoželskim odrom proti malenkostni odškodnini. In sicer sledeče: »Vaški lopove«, ljudski igra v 4. dejanjih. »Tri hčere«, ljudska igra v 4. dej. »Gospod svetnik«, veseloigra v 3. dej. »Knjižničar«, veseloigra v 4. dejanjih. »Protektor«, burka v 5. dej. »Stražnik Pivko«, veseloigra v 3. dej. »Za dedščino«, komedija v 4. dej. »Živa pokopana«, drama v 5. dej. »Graničarje«, ljudska igra s petjem v 7. slikah. »Mesijac«, božična igra »Zlatorog«, ljudska igra s petjem v 4. dej. »Zmaga ljubezni«, božična igra. »Gorski spak«, veseloigra v 4. dej.

Vse našete igre so primerne za podoželske odre. Imamo tudi druge dobre igre, kakor: »Milnar in njegova hčica« za Vse Svete, »Pozna pomlad«, »Bele vrtnice«, »Zupane« itd. So brez posebnih oderskih težkoč, pa vendar lepe. Posegajte po njih!

Nadalje si je Ljudski oder nabavil mnogo kostumov, kot srednjeveške, rimske, judovske, turške, francoske; dalje narodne noše, hrvaške obleke itd. Te vrste garderobo in tudi baroke izposoja Ljudski oder podoželskim društvom.

Izposojajte si jih, da bodo Vaše predstave imele večji učinek.

Cerkveni vestnik

Rožniševska pobožnost v mestni župni cerkvi sv. Jakoba. Od sobote opoldne do nedelje zvečer se morejo dobiti v žup. cerkvi sv. Jakoba porcijunkulski odpusti. V nedeljo (2. okt.) se prično sv. maše ob 5. Ob 6. govori in sv. maša pred Najsvetejšim. Ob 10. govori in slovesna peta sv. maša. Popoldne ob pol 3. govori in litanije M. B. Zvečer ob 5. govori, rožniševska procesija, sv. rožni venec in litanije M. B. K sklepu zahvalna pesem. Ob delavnikih bo vsak večer ob 6. sv. rožni venec in litanije M. B. pred Najsvetejšim.

Knjige in revije

»Vrteec in »Angelček«, 2. št. novega letnika sta izšla. Vsebinska skrbno izbrana, pestra. Prispevali so Lea Faturjeva, Marija Kmetova, Fran Pengov, Ksaver Meško in mnogo drugih. Uredništvo razpisuje nagrade za reševalce zagonetk. Naslov uprave: Dr. Jožef Demšar, Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 80; naročnina za »Vrteec« s prilogo »Angelček« 22 Din, »Angelček« sam 8 Din.

Gobe v gospodarstvu in gospodinstvu.

Kemični preizkusi so dokazali, da imajo gobe povprečno več redilne vrednosti, kakor navadna hrana srednjih slojev, torej mnogo več kot krompir, zelje in razna druga povrtnina. Nekatere gobe, posebno posušene, pa prekašajo v redilnosti celo meso n. pr. smrčki (mavrohi), užitni kukmaki (šampinjoni). Pri tem pa so gobe brezplačno pristopne vsakemu revežu. V goratih pokrajinah severne Češke, Bavarske in Saksone so gobe revnemu prebivalstvu glavna prehrana, a to ne samo poleti in jeseni, temveč tudi pozimi. Za zimo si namreč ljudstvo nasuši in vložil v kis velike množine raznih gob. Posebno takozvane štorovke ali mrazovke (lat. armillaria mellea, nem. Hallimasch) naložijo cele sode, kakor pri nas zelje ali repo. Ta dobra goba raste tudi pri nas v pozni jeseni v velikih množinah po starih drevesnih panjih in koronah v šopih (glej Begovo knjigo »Naše gobec. Paziti pa je treba, da je ne zamenjamo z žvepljenjajo ali žvepljavko (glej sliko), ki ni užitna, oz. so jo nekateri veščaki proglasili celo za strupeno.

Pri nas gleda vsaka skrbna gospodinja, posebno v mestih, da ima za zimsko dobo vloženo vsakovrstno povrtnino in sadje, toda le redke so hiše, ki bi imele vložene tudi gobe, izvenšči morada »jurčke«.

Naše gospodinjice so namreč še vedno zastarele mnenja, da je edino jurček (užitni goban, globan, vrganj) sposoben za vlaganje v kis, a še ta prav mlad in droban. Čisto napačno! Za konzerviranje so sposobne vse užitne gobe — a teh je pri nas nad 100 vrst — in sicer so najboljše in najizdatnejše v polnem razvoju t. j. 4—6 dni stare. Seve je treba gledati, da so gobe še zdrave, jedre in nečrvice. Predrobne gobe nele prav malo zaležejo, temveč tudi nimajo aromatičnega okusa in redilne vrednosti. Ko goba jedva prodre iz zemlje, sliči nezrelemu sadju. Šele na soncu in zraku se nazvame aromatičnega okusa in redilnih snovi. Popolnoma razvita goba pa tudi kvantitativno zaleže za 10—20 drobiža.

Nikakor ni potrebno, da se gobe vlagajo cele v kis, temveč se dorasle ali poljubno razkosajo (na polovice, četrtine ali še na več kosov), ali pa se zrežejo na lističe kakor za sušenje ter so take vložijo. Tudi za sušenje so porabne vse užitne gobe, razne mlečnice in posebno vlažnih in sluzastih. Seve le za dom, ker za prodajo in izvoz so vsled predodkov le nekateri gobani (jurček, bronasti goban, šampinjoni in mavrohi).

Zelo okusen je tudi prašek iz posušenih gob. Tu pridejo v prvi vrsti v poštev lističke in ježevke, ki so sicer posušene trde.

Prav delikatno zabelo za juhe in omake nam daje gobji ekstrakt, ki se lahko kuha iz vseh užitnih gob, tudi iz manjvrednih (peščence, ovrarke, kravčice i. dr.).

Tudi v gospodarstvu gobe mnoge zaležejo. Posušene in nato zdrobljene užitne gobe — tudi manjvredne — z zrnjem pomešane so izborna piča za perutnino. Prekuhan in v hlebčke zmetene, nato pa posušene užitne gobe so dobro krmilo za ribe. Prekuhan sive ali posušene gobe — seve le nestrupene — pomešane z otrobi uporabljajo v severnih pokrajinah prav uspešno za pitanje svinj.

Vsaka goba, torej tudi strupena, je izvrstno gnojilo za vrtove.

Vsa navodila za spoznavanje užitnih in strupenih gob, recepte za priprave gobjih jedil za konzerviranje, mletje gobjeve praška, kuhanje gobjeve ekstrakta itd. dobite v knjigi »Naše gobec« (Sestavil Ante B. g., slike izvršil ravnatelj B. Humek. 75 barvnih tabel. Cena v platno vezani knjigi samo 50 Din. Knjiga se dobi v vseh knjigarnah.)

Gospodarstvo

Produkcija premoga v Sloveniji.

V mesecu juliju tega leta sta bili v premo-govnikih Slovenije nakopani 141.202 toni napram 136.027 v juniju ter 112.952 ton v juliju lanskega leta. Napram juniju t. l. se je letošnja julijska produkcija živignila za 3 odstot., kar je pripisovati večjemu številu delovnih dni v juliju napram ju-niju 1927. Pač pa je za skoro 25 odstot. večja kakor v juliju lani. Skupno so slovenski premo-govniki v prvih 7 mesecih t. l. producirali 1082.839 ton napram 906.978 tonam v prvih 7 mesecih lani.

Oddali so v juliju premogovniki (v oklepajih podatki za junij): železnicam 65.216 (59.523) ton, brodarstvu 285 (300), industriji 52.788 (47.915) ton, ostalim strankam 11.393 (8.105) ton; izvoz v inozemstvo je znašal 4058 ton (4.402) ton, sami so porabili 10.857 (9.700) ton, skupno so torej oddali 144.692 (130.115) ton. Oddaja se je torej znatno izboljšala: železnice so porabile 5700 ton več, industrija pa 4800 ton več kakor v juniju. Skupna oddaja se je torej povečala za 11 odstot.

Zaradi večje oddaje kakor produkcije so se zaloge znižale za ca. 3500 ton. Znašale so 30. ju-nija 71.205 ton, 31. julija pa samo še 67.735. S tem je bil neprestani dvig zalog letos prekinjen. Kakor ti podatki kažejo, smo prebredli krizo; še bolj jasno pa se vidi iz sledeče tabele (v tonah):

povprečno 1913	132.250	?
povprečno 1926	139.880	55.727
1. tromesečje 1927	162.924	68.699
april 1927	134.084	68.791
maj 1927	136.094	69.252
junij 1927	132.027	71.205
julij 1927	141.202	67.735

Položaj v hmeljski trgovini.

Zalec, 29. t. m. (Izv.) Položaj na inozemskih tržiščih je čvrst. Cene so čvrste (za prima v Nürn-bergu 300 mark), ker skušajo kupci čim več na-kupiti, predno začno kupovati pivovarjarij. Na domačem tržišču vključ stalno čvrstem zanimanju radi židovskih praznikov ni večjih kupčij. Radi smotrenega zavlačevanja s strani kupcev postajajo hmeljarji malodušni in prihajajo celo Savinjančani, ki so se še pred par dnevi nortevali iz novih hme-ljarjev, ponujat blago. Več kupcev, ki so že odšli v druge okoliše, se je zopet vrnilo s precejšnjimi naročili.

Poleg tega smo dobili tudi iz Zalca poročila o tlačenju cen po izvensavinskih hmeljarjih (kar smo že grajali. Op. ured.) in opisanih več slučaje-zen, ko se je blago prodalo po sramotno nizkih cenah. Ti novi hmeljarji zelo škodujejo starim, ker nimajo trgovskega duha in ponujajo blago vsevprek ne zavedajoč se, da bodo ravno oni naj-bolj prizadeti, ker ta ponudba potlači vse cene in ima dobro ceno le res prvovrstno blago, ki ga pa ti novi hmeljarji večinoma ne producirajo, saj nimajo bogatih izkušenj Savinjanov. Zato tem novim hmeljarjem priporočamo, da se naj v last-nem interesu pridružijo ostalim organiziranim hmeljarjem, da tako dosežejo boljše uspehe in tudi naravno boljše cene.

Izkaz o stanju Narodne banke z dne 22. sept. (Vse v milijonih Din; v oklepajih razlika napram stanju z dne 15. t. m.) Aktiva: Kovinaka pod-la-ga 478,9 (-4,7), posojila 1507,3 (+1,1), saldo raznih računov 1315,3 (-32,2); pasiva: bankovci v obtoku 5650,7 (-72,1), drž. terjatve 336,1 (+113,5), razne obveznosti 1200,7 (-77,2), bilanč-na vsota 9829,0; ostale postavke neizpremenjene. Naša industrija pohištva in nove trgovske pogodbe. Iz strokovnih krogov smo prejeli o tem sledeče podatke: Za naš izvoz bi bilo potrebno pri-praviti pota v Levanto, ki je že pred vojno bila naš dober odjemalec in bi se tja naš izvoz lahko

zelo razvil. Sedaj smo ravno v pogajanjih z Ma-djarsko, v kratkem pa se prično s Češkoslovaško. Ravno ti dve državi pa imata znatno razvito indus-trijo pohištva, delov pohištva ter prešane-ga furnirja (okles - Sperrholz). Razne inozemske (v prvi vrsti madjar.) tvrdke imajo v Jugoslaviji trg-filijale ali tudi podružnice delavnice in se zavze-majo za posebne ugodnosti za svoje polproiz-ukte. Zato upravičeno zahteva naša industrija, da se do-seđanje car. postavke nikakor ne znižajo.

Borza

Dne 29. septembra.

DENAR.

Današnji promet je bil znaten zlasti v devi-zah: Newyork, Curih in Praga. Narodna banka je dajala devizi Newyork in Curih.

London je popustil za 5 točk na 276.45. Berlin je mednarodno popustil, dočim se je Italija zopet učvrstila in prišla že čez 310.

Ljubljana, Amsterdam 22.81 bl., Berlin 13.510 -13.549 (13.58-13.535), Budimpešta 9. 95 bl., Cu-rih 10.94-10.97 (10.955), Dunaj 8.015 bl., London 276.05-276.85 (276.45), Newyork 56.63-56.83 (56.73), Pariz 223.50 bl., Praga 168.025-168.825 (168.425), Trst 309.50-311.50 (310.50).

Zagreb, Berlin 13.515-13.545, Curih 10.94-10.97, Dunaj 7.995-8.025, London 276.05-276.85, Newyork 56.64-56.84, Pariz 222.25-224.25, Praga 168-168.80, Trst 309.50-311.50.

Belgrad, Berlin 13.51-13.54, Budimpešta 9.94-9.97, Dunaj 7.99-8.02, Curih 10.94-10.97, Lon-don 276.05-276.85, Newyork 56.61-56.81, Pariz 222.50-224.50, Praga 168-168.80, Trst 309-311, Solun 76.25-77.25.

Curih, Amsterdam 207.80, Berlin 123.45, Bu-dimpešta 90.70, Dunaj 73.15, London 25.245, New-york 518.50, Pariz 20.35, Praga 15.365, Trst 28.32, Belgija 72.20.

Dunaj, Devize: Belgrad 12.477, Kodanj 189.65, London 34.4725, Milan 38.67, Newyork 708.40, Pa-riz 27.975, Varšava 79.17, Valute: dolarji 706.30, francoski frank 38.62, češkoslovaška krona 20.98.

Praga, Devize: Lira 184, Belgrad 59.4, Pariz 132.5, London 164.2, Newyork 33.7475.

Dinar: Newyork 176.125, Berlin 7.40, London 276.30.

VREDNOSTNI PAPIRIJI

Na ljubljanski borzi ni izprememb. V Zagrebu in Belgradu se je danes vojna od-škodnina zopet učvrstila. Za novembarski termin je šla čez 400.

Na Dunaju se je Kranj. ind. učvrstila od 49 na 50.75.

Ljubljana, Celjska 164 den., Ljublj. kreditna 138 den., Praštednina 850 den., Kred. zavod 160 d., Strojne 70 bl., Vevče 135 den., Ruše 260-270, Stavbna 56 den., Šešir 104 den.

Zagreb, 7% invest. posoj. 84.50-85, agrari zaklj. 54, vojna odškodnina 393-394, nov. 401-402, Hrv. esk. 91, Hipobanka 55-56, Jugobanka 91, Praštednina 850-860, Ljublj. kreditna zaklj. 138, Sečera 570-580, Drava 570-575, Slavonija 16.50-18, Trbovlje 490, Vevče 135-140.

Belgrad, Narodna banka 5.080-5.090, Izvoznica 1.110-1.150, Belgrajska zadruga 4960 den., vojna odškodnina 391.5-395, nov. 395.5, dec. 397-401.5, 7% invest. posoj. 84.25-84.50.

Dunaj, Podon.-savska-Jadran. 83.5, Hrv. esk. 10.75, Hipo 6.8, Alpine 48.7, Leykam 12, Trbovlje 61.5, Kranj. ind. 50.75, Gutmann 38.5, Mundus 162.25.

BLAGO:

Ljubljana, Les: Buk, oglje, suho vilano fko vag. nakl. post. 2 vag. po 88, buk, drva suha fko v. nakl. post. 2 vag. po 19. Povpraševanje je za buk. testone 40% od 12-24 cm šir., 60% od 25-29 cm šir. fko vag. Sušak 500 den. Zaklj. 4 vag. Tendencja živahnjša.

Dež. pridelki (vse samo ponudbe, slov. post., plač. 30 dni, dob. prop): Pšenica bč. 78-79 kg, 2%, ml. tar. 340.50-342.50, ista za okt. 350-352.50, sr. 78-79 kg, 2%, ml. tar. 337-339, slav. 78-79 kg, 2%, ml. tar. 334-338, koruza bč. nav. vozn. 245-250, ml. tar. 240-245, moka 0 g fko Lj. pri odjemu cel. vag., plač. po prejemu 490; zaklj. -; tendencja mirna.

Novi Sad, Pšenica bč. 78-79 kg, 2%, 295-297,5, sr. 78-79 kg, 2%, 292.5-295, slav. 78-79 kg, 2%, 290-295; koruza bč. 202.50-205, za 12, 1 185-190, sr. 202.5-205, za 1. 187.5-190; moka 0 g bč. 425-437,5, št. 2 bč. 407.5-415, št. 5 bč. 390-390, št. 6 bč. 327.5-337, št. 7 bč. 270-280, št. 8 bč. 205-210.

Dunaj, Na dunajski borzi je bila tendencja ne-izpremenjena. Pšenica Wiener Boden 39-40, rž marchfeldska 38-39, Winer Boden 38-38.50.

Budimpešta, Na današnji borzi je bilo poslo-vanje omejeno. Terminski trg je bil po kritju lo-kalne spekulacije nekoliko boljši. Uradne notacije: Pšenica okt. 30.32-30.46, zaklj. 30.40-30.42; ma-rec 32.90-33, zaklj. 32.88-32.90; rž okt. 28.72-29.12, zaklj. 28.94-28.96, marec 30.26-30.44, zaklj. 30.34-30.36; koruza maj 25.10-25.14, zaklj. 25.12-25.14, jul. likv. kurz. 25.70.

Chicago, (Začetni kurzi; v oklepajih večerajš-nji zaključni kurzi.) Pšenica sept. 129.875 (128.25), dec. 129.75 (130.37), marec 133.50 (133.50); koruza sept. 95.25 (94), dec. - (95.25), marec - (98.25); oves sept. - (-), dec. - (-); rž sept. - (97), dec. 96 (-). Tendencja za pšenico oslabela, za ko-ruzo čvrsta, za rž mirna.

Trst, Sladkor v lirah za 100 kg kristalni fini: nov. marec 130-137.50, likv. kurz 133.5, apr. avg. 136; kava za 100 kg v lirah: dec. 9.30 485-505, likv. kurz 495, marec 9.30 482-505, likv. kurz 487, 12.30 480-487, maj 9.30 476-488, likv. kurz 482, 12.30 479-484, julij 9.30 490, likv. kurz 480, 12.30 472-485, sept. 9.30 490, likv. kurz 480, 12.30 485.

Sport

JUBILEJNA KOLESARSKA DIRKA V SLOVENIJI

Medklubski odbor za proslavo 40 letnice ob-stoja slovenskega kolesarstva razpisuje »Jubilejno medklubsko dirko« na 9. oktobra t. l. na progi Ljubljana-Vranksko-Ljubljana, km 100. Start toč-no ob 12. uri opoldne na Kongresnem trgu, cilj po 3. uri popoldne na Dunajski cesti pri km 1.250 pred gostilno »Kačič«. Za to dirko je poklonila »dvanajstletnica« bivših članov »Kluba slov. bicikli-stov Ljubljana 1887« velik prehodni pokal. Točni razpisi dirke so se že razposlali vsem klubom Slo-venije, kateri so včlanjeni v državni kolesarski zvezli. Vsi klubi se opozarjajo, da se te dirke pol-noštevilno udeležijo, da na ta način dostojno mani-festiramo za 40 letnico obstoja slovenskega kole-sarstva. Dirkači se opozarjajo, da se takoj prijavi-jo; zaključek prijav je neodložljivo v četrtek dne 6. oktobra t. l. ob 14. uri v kavarni Prešeren. Dir-ka se vrši ob vsakem vremenu. — Medklubski odbor.

NADALJEVANJE NOGOMETNEGA PRVENSTVA.

2. oktobra. Ilirija : Primorje, Hermes : Jadran, Slovan : Slavija.

III. kolo prvenstvenih tekem v nedeljo 2. ok-tobra prinese posebno zanimive tekme, med njimi popularno srečanje med Ilirijo in Primorjem. Po-manjkanje terminov je primorala LNP, da izvede v nedeljo kar tri prvovrstne tekme; vendar sta tekmi Hermes:Jadran in Slovan:Slavija razvr-šeni tako, da bo publiki mogoče osredotočiti paž-njo na srečanje Ilirija:Primorje.

V Iliriji in Primorju je treba videti danes nasprotnika, ki gresta v prvenstveno srečanje zopet z zelo enakimi šansami. Sicer ne eden ne drugi ne bo mogel nastopiti s popolnoma kompletno I. gar-nituro. — Primorju bosta manjkala diskvalificira-na Slamici in Jančigaj, Iliriji oboleva Jenko in pa Oman — toda to ne bo bistveno oslabilo ni Ilirije ne Primorja, ker razpolagata oba z dobrimi rezervami. — Tudi Hermes in Jadran sta dva približno enaka nasprotnika, ki sta oba sposobna dobre igre. Ako bo Hermes boljše izdržal tempo, utegnejo biti boljše izgledi na njegovi strani. V nasprotnem slu-čaju je bolj verjetna zmaga Jadrana. — Slovanu bo prizadela Slavija najbrže mnogo truda. Za fa-

vorita velja v tem srečanju pač Slovan, pa tudi zmaga Slavije ne bi značila ravno presenečanja.

Razvrstitev tekem je po sklepu poslovnega odbora LNP sledeča: Igrišče Ilirije ob 10. Ilirija rez.: Primorje rez., ob 14.15. Hermes:Jadran, ob 16 Ilirija:Primorje, — Igrišče Primorja ob 8.30 Reka: Natakar, ob 10.15 Hermes rez.: Jadran rez., ob 14 Slovan:Slavija, ob 15.45 Slovan rez.: Sla-vija rez.

KAKO SO SMESNI.

Z velikim zmagoslavjem so prinesli Francozi Daviso pokal v Francijo, a samo do pristanišča. Tu pa jih je ustavila carinska oblast in ni pustila pokala naprej. Zahtevala je zanj 40.000 frankov carine. Jokali so Amerikanci, ko je odhajal pokal iz Amerike, tako so bili ponosni nanj. Vsa Ame-rika je bila žalostna. Ugled Francije v Ameriki se je izredno dvignil. Pa pride bedasti carinar in ti vse pokvari. Tako se je godilo pred par leti nem-škim telovadcem, ko so zmagali na vseameriški tekmi in so prinesli s seboj domov venec z zlatimi hrastovimi peresi. Na ta peresa je položila nem-ška carina svojo mogočno roko in je ni odmaknila pol leta!

Mariborska porota.

Maribor, 29. sept.

TATVINE KOLEKOV.

Danes je prišel pred porotnike bivši vodja zemljiško-knjižnega urada na mariborskem sodišču Augustin Grejan iz Grobelnega pri Celju. Obtož-nica mu očita tavino kolkov, katere so mu nosile stranke za zemljiško-vknjižne vloge ter uporabo starih že uničenih kolkov na novih vlogah. Na sled so mu prišli ob priliki revizije kolkov v času od 28. oktobra 1926 do 15. januarja 1927. Revizorja sta ugotovila takrat, da je na dveh oddelkih sodiš-ča, katere sta vodila obdolženec in en uradnik, ki pa je med tem že umrl, bila večja množina kolkov večkrat, najmanj dvakrat rabljena. Skupna vred-nost teh ponovno rabljenih kolkov je znašala 20.771 Din. Ti koleki so bili prvotno na drugih spisih nalepljeni in uničeni, obdolženec pa jih je s tem vlog odlepil ter zopet porabil za nove vloge, katere so mu stranke mesto kolkov izročile denar. Odstra-njeval pa je le koleke, glaseče se na 1000 Din, 500 in 250 Din, na manjše vrednosti se ni spravil. Ako so mu pa stranke prinesle prave koleke, jih ni uničil pred njim, ampak pozneje nalepil na vloge že rabljene koleke. Na ta način si je prisvojil ne-rabljenih kolkov v vrednosti 6510 Din, katere je potem prodal. — Obdolženec je tajil vsako krivdo ter skušal okriviti uradnike v vložilih, češ da mu je nekdo iz sovravnosti to napravil. Dalje je zatr-jeval, da so kolki sami odpadli z vlog, na katerih so bil slabo prilepljeni. Lepilo je vsled vročine popustilo.

Obtoženi Augustin Grljan je bil oproščen, ker je 9 porotnikov glasovalo proti.

Naznanila

Vinsko trgatve bo priredilo društvo »Vrtnare dne 16. oktobra 1927 v Vrblju v gostilni Vrečer oz. Debič.

Polzvedovanja

Našel se je majhen ključek ročne blagajne. Dobi se Zalokarjeva ulica 11/I.

Vremensko poročilo

Meteorološki zavod v Ljubljani, dne 29. sept. 1927.

Višina barometra 308,8 mm

Opazovanja	Baro-meter	Topleto-ta v C°	Rel. vla-ga v %	Veter in brzina v m	Oblač-nost 0-10	Vrsta padavin		Tem-peratura tla	Tem-peratura zraka
						ob opazovanju	v mm d 7h		
Ljubljana	8	767,0	8,6	95	mirno		megla	15,8	7,5
Maribor		768,2	10,0	95	NW 6	10		18	8
Zagreb		767,0	13,0	82	S 2	10		20	12
Belgrad	8	765,5	14,0	98	W 2	10	dež	16	17
Sarajevo		765,4	12,0	94	mirno	10	dež	2	15
Skoplje		764,1	19,0	78	mirno	8		33	15
Dubrovnik		762,1	19,0	61	mirno	2		27	14
Split	7	762,6	18,0	68	NE 4	9		26	17
Praga		769,2	5,0	-	mirno	10		18	5

Najvišje temperature veljajo za prejšnji dan, razven ljubljanske.

Barometer je reduciran na morskogladino. — Visoki zračni tlak (barometer nad 765 mm) prinaša navadno lepo, nizki (pod 755 mm) pa padavinsko vreme. Barometer v mejah od 755 do 765 mm naznanja v glavnem spremenljivo vreme.

Dunajska vremenska napoved za 30. september: Začasno jasno in nekoliko topleje, potem najbrže oblačno in začetek dežja.

Mark Twain:

Kraljevič in siromak.

Pravljica za mlade ljudi vsake starosti. Iz angleščine prevel: Jos. Poljanec.

Tedajci ga je iz teh misli prebudil kralj, ki je rekel s preudarjenim, umerjenim glasom:

»Obvaroval si me krivice in sramote, mi rešil nemara življenje in s tem kraljevo krono. Tako delo mora biti poplačano. Povej, kaj želiš, in želja se ti izpolni, ako je le v moji kraljevi moči.«

Te domišljave besede so dodobra vzruvale Hen-dona iz globoke zamišljenosti. Že se je hotel kralju zahvaliti in urediti stvar s tem, da bi rekel, da je storil samo svojo dolžnost in da noče nobene na-grade. Tedajci pa mu je modrejša misel šinila v glavo; prosil ga je, da mu da nekoliko trenutkov časa, da premisli milostivo ponudbo. Kralj je resnično privolil v to rekoč, da je najboljša, ako se v tako važni zadevi ne prenagli.

Hendon je nekaj časa razmišljal in je dejal sam pri sebi: »Prav zares, tole bo najboljša — na drug način je skorajda nemogoče doseči — resnica, iz-kušnja te ure me je poučila, da bi bilo od sile mučno in nadležno, če bi še naprej tako šlo. Da, tole nasve-tujem; samo srečno naključje, da nisem zavrgel ugodne prilike.« Nato se je spustil na eno koleno in izpregovoril:

»Borna in skromna moja usluga ni presegala meje, ki mi jih nalaga preprosta podaniška dolžnost, in zavoljo tega ni nikaka posebna zasluga. Ker pa je veličanstvo blagovolilo smatrati vrednim nagrade, se drznem izreči svojo prošnjo. Skoraj štiri sto let je tega, kakor je vašemu veličanstvu dobro znano, ko je vladalo hudo nasprotstvo med angleškim kra-ljem Ivanom in med francoskim kraljem; da bi se

vsa stvar bolj izlepa poravnala, sta sklenila, da naj se dva junaka borita v posebnem viteškem prostoru in tako doženeta pravdo s tako imenovano božjo sodbo. Ko sta se kralja sešla in se jima je pridružil še španski kralj, da bi bil priča in sodnik v tistem boju, je nastopil francoski borec. Bil je pa tako silen junak, da so se naši angleški vitezi branili meriti ž njim v orožju. Tako je vse kazalo, da se bo cela zadeva, ki je bila jako tehtana, končala v škodo an-gleškega vladarja, in to zavoljo tega, ker ni mogel postaviti primernega borca. Tiste čase je v towerski ječi zdihoval grof Korsi, najmogočnejši angleški bo-rec, oropan svojih časti in premoženja. V sili so se obrnili do njega; vitez je bil zadovoljen in je prišel na poprišče v polni bojni opremi. Čim pa je Francoz zagledal njegovo orjaško postavo in slišal njegovo slavno ime, je pobegnil in vsa stvar je bila za fran-coskega kralja izgubljena. Kralj Ivan je vrnil grofu vse prejšnje časti in imetje in mu rekel: »Povej, kaj želiš kot plačilo, in dobiš boš, čeptav me stane po-lovico mojega kraljestva.« Na te besede je grof poklek-nil kakor jaz sedaj klečim in odgovoril: »Veličanstvo, jaz prosim, da bi odslej imel jaz in moji nasledniki posebno pravico, da smejo biti pokriti v navzočnosti angleških kraljev, dokler bodo sedeli na angleškem prestolu.« Kralj mu je uslišal željo, kakor je tvojemu veličanstvu dobro znano; teh zadnjih štiri sto let rod grofov Korsi je ni bil brez potomcev, in še dandanes ima glavar te rodovine v kraljevi navzočnosti vedno svoj klobuk ali čelado na glavi, ne da bi posebej vprašal za dovoljenje ali da bi mu kdo branil in ne da bi kdo drugi smel isto storiti. Ta dogodek ome-njam, da podprem svojo prošnjo, in sicer prosim kralja, da mi dovoli samo to milost in pravico — s tem bom poplačan bolj kot dovolj — in nič drugega, namreč, da smem jaz in moji dediči za večne čase sedeti v navzočnosti njegovega veličanstva, kralja an-gleškega.«

»Vstani, vitez Miles Hendon,« je dejal kralj res-nočno in mu zadal s Hendonovim mečem viteški udarec po rami, — »vstani in sedi. Prošnja je usi-šana. Dokler bo stala angleška država in dokler bo naš rod nosil angleško krono, tvoja pravica ne bo ugasnila!«

Njegovo veličanstvo je zatopljeno v misli odšlo od mize, Hendon pa je sedel na stol in dejal sam pri sebi. »Izvrstna misel je bila to, ki mi je donesla ve-liko olajšavo, zakaj noge me že neznansko bolijo. Da mi ne bi bila ta misel padla v glavo, bi moral stati še dolge tedne, dokler ta revež ne bi prišel zopet k pameti.« Čez malo časa pa je nadaljeval: »Tako sem torej postal vitez v kraljestvu sanj in sene! Prečuden položaj to, prav zares, za človeka, ki ljubi dejstva kakor jaz. Ne bom se smejal, nak, Bog obvaruj, kajti ta stvar, ki je meni brez vsake snovi, je njemu docela resnična. In zame v enem pogledu ni nič lažnjivega, ker iz vsega tega resnično odseva dobri, velikodušni duh, ki biva v njem.« Umolknil je in si čez nekaj časa še dejal: »Joj, kaj pa, ako bi me vpričo ljudi nazval z imenitnim mojim naslovom! Lepo nasprotje bi bilo med mojo glorio in opravilo! A vseeno, naj me kliče, kakor se mu zljubi. Zadovoljen bom!«

Trinajsto poglavje.

Kraljevič izgine.

Oba tovariša sta kmalu postala močno zaspana in kralj je rekel: »Sleci mi te tunje!« Tako je namreč imenoval svoje oblačilo. Hendon je razpravil dečka, ne da bi ugovarjal ali sploh kaj rekel, ga spravil v posteljo in odel, nato pa se je žalostno ozrl po sobi rekoč sam pri sebi: »Zopet mi je prevzel posteljo kot prej — presneto, kaj pa naj jaz storim?« Mali kralj je opazil njegovo zadrego in mu z eno besedo razpršil vse pomisleke. Zaspano mu je rekel:

LJUDSKA KNJIŽNICA iz založništva Jugoslovanske knjižarne v Ljubljani: 23. zvezek: A. Sheeham, Vodlag, Povesi Irskega dekleca, 24 Din, vez. 32 Din. — 24. zvezek: A. Marby, Franka, Ljubljano-berška povesi, 22 Din, vez. 30 Din. — 25. zvezek: Haggard, Her cesarja Montezume, Din 30, vez. Din 42. — Storzek in njegovo burlesko življenje, 14 Din, 14 Din, vez. 22 Din. — 27. zvezek: Pragej, Osveti solnce, Din 24, vez. Din 32.

Službe iščejo

URADNIK
samski, absolvent, z večletno prakso na gozdno-industrij, veleposrestvo — išče službe. Ponudbe na upravo lista pod št. 7594

Mesto SLUGE
iščem v trgovino ali v urad. - Naslov se izve v upravi lista pod št. 7675.

TRG. POMOČNIK
vrnivši se od vojakov, 23 let, dobro izvešan v mešani stroki in manufakturi, s 7 letno prakso, išče boljše mesto v mestu ali na deželi. Naslov v upravi pod: 7646.

Proste službe

VAJENCA
sprejem. Dobi plačo. - GUSTAV PUC, kispar, Tržaška cesta 9. 7671

PLETILKE
dobe delo na dom. — Ponudbe na upravo lista pod: »Pletenje št. 7653«.

Sprejme se takoj **kroj. pomočnik**
za fino delo, krojaški VAJENEC z ljubljane ali bližnje okolice in krojaški POMOČNIK za konfekcijske obleke na dom. A. ROJINA, Aleksandrova cesta, Ljubljana.

KUHARICO
snažno in pridno, ter **SOBARICO**
ki pere tudi perilo, sprejme večja trgovska hiša na deželi. Ponudbe z navedbo dosedanjih služb na upravo lista pod šifro »Dolenjsko« št. 7644.

Stanovanja

Preprosto **SOBICO**
s posebnim vvhodom, oddam mirni osebi. Cena 250 Din mesečno. - Poizve se Cesta na Rožnik št. 13, od 2—4 popoldne.

Meblovana SOBICA
sodna, s posebnim vvhodom, se takoj odda gospodini. - Naslov pove uprava lista pod št. 7679

1 ozir. 2 SOBI
lepo opremljeni, s posebnim vvhodom, v sredini mesta (na željo ena soba prazna), event. s prehrano, se takoj odda. - Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 7674.

Oddam s 1. novembrom **STANOVANJE**
z 2 sobami, kuhinjo in pritliklinami. Istotam se odda meblor. SOBICA. - Naslov se izve v upravi »Slovenca« pod št. 7673.

MIRNA STRANKA
brez otrok, išče solčno, vsaj 3 sobno stanovanje v mestu za takoj. Plača naprej. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 7662.

Lepa soba
se odda s 1. oktobrom na Domobranski cesti 5, I. nadst. Elektr. razsvetljava, parketi. Poizve se istotam.

Pouk

ZA FRANCOŠČINO IN KLAVIR
sprejme se nekaj učencev A. POTOČNIK, strokovno diplom. učiteljica, Mirje, Groharjeva cesta, vila »Bizevičar«, pri mostu. Sprejema od 1—4.

Kdo proda?

Vsakovrstno **zlato kupuje**
po najvišjih cenah Černe, juvelir, Ljubljana Wolfova ulica št. 5.

Fižol vseh vrst
kupi po najvišji dnevni ceni **FRAN POGAČNIK**, Ljubljana, Dunajska cesta št. 36. 7552

Kdo kupi?

DRAŽBA
vrbovega šibovja ob potoku Mirna se vrši 10. oktobra t. l. ob 15. uri pop. pri g. Aleksandru Majcnu v Mokronogu kjer so na vpogled tudi dražbeni pogoji. 7651

Semensko rž in pšenico
dobite pri **FRAN POGAČNIKU** — Ljubljana, Dunajska cesta št. 36.

Ugodno prodamo ca. 60 vin. sodov
po 200 do 700 litrov. — »Konsumno društvo za Slovenijo«, Ljubljana — Šiška. 7659

Posestva
Kupim eno- ali **dvodružin. hišo**
v Ljubljani blizu cerkve. Ponudbe na upravo pod šifro: »25—7598«.

Nasa obrt

Tvrška A. VOLK
Ljubljana, Resljeva cesta 24 nudi najceneje vse vrste pšeničnega moko in druge mletvske izdelke. **Zahtevajte cenik!**

Volna - bombaž
za strojno pletenje in ročna dela, dobite po najnižjih cenah pri **PRELOGU, LJUBLJANA**, Stari trg 12 - Židovska 4.

MIZARJI!
Vezane plošče
(Sperrplatten), lepe, suhe v vsaki množini, dobite najceneje pri **IG. REPŠE**, Ljubljana, Tesarska 3

PLETENINE
na Yaquard- in »Achtschloss«-stroje se odda. Ponudbe na upravo pod: »Lepo delo« št. 7652.

Po izvanredno nizkih cenah **razprodaja manufakturno blago**
v Udmatu tvrška **A. PLANINŠEK**

Izreden zaslužek
pri razpečavanju držav. papirjev, spojenih z zavaroivanjem in premijami. Provizija od vsakega prvih sedem obrokov. — Generalna reprezentanca Zagreb, Peščenica III/30.

ABONENTI
se sprejmejo na dobro mešan. hrano. Abonma dnevno Din 12.— in 17.— Restavracija »Pod Skalco«, Mesni trg št. 11.

Sadje v gospodinjstvu.
Konzerviranje sadja in zelenjadi. Spisal M. Humek. Cena Din 24.—.

Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani.
Cenjenemu občinstvu vljudno naznanjam, da **otvorim novo, moderno urejeno mesnico**
v soboto, dne 1. oktobra 1927 v Florijanski ulici št. 42.

Prodajalo se bo vseh vrst meso in mesnih izdelkov. Znižana cena govejemu mesu in sicer: meso pitanih volov od pol kg dalje, prvovrstno, kg Din 18, drugovrstno Din 16.—.

Za obilen obisk se slavnemu občinstvu priporoča **Jakob Jesih, mesar**
Forijanska ulica Pogačarjev trg

Z blagom in ceno
bodete zadovoljni, ako si nabavite volnene pletenine, perilo, rokavice, nogavice, krate, damske torbice i. t. d. pri **P. Šterk nasl. Miloš Karničnik-u** Ljubljana, Stari trg št. 18.

ZAHVALA
Za izkazano nam sožalje ob priliki smrti naše nepozabne mame, stare mame, sestre itd., gospe **Franje Stare**
za poklonjeno cvetje ter za nadvse častneče spremstvo na njeni zadnji poti se vsem prav prisrčno zahvaljujejo **ZALUJOCI OSTALI.**

Cenj. čitateljem se priporočajo naslednje tvrdke:

Ivan Križnar
krovac
Ljubljana, Hrenova ul. 9

Deželna lekarna pri **Mar. Pomaga**
Mr. ph. M. Leustek
Ljubljana, Resljeva cesta 1

Rudolf Radovan
tapetnik
Ljubljana, Kerkov trg 7

IVAN JAVORNIK
mesar
Ljubljana, Domobranska c. / Stojnica poleg Zmajkega mostu

K. Pečenko
trgovina vseh vrst namizja in čevljarskih potrebščin
Ljubljana, Sv. Petre cesta 32

KOVACIČ & JAPELJ
trgovina s spec. koloni in materij. blagom
LJUBLJANA, Kongresni trg 19

Blaž Jančar
pleskar
Ljubljana, Breč

PRISTOU & BRICELJ
črkoslikarja, Ljubljana Resljeva cesta 2
Telef. 2908 Ustan. 1903

Stanko Kezele
splošno kleparstvo
Ljubljana Bohoričeva ulica št. 3

KNJIGOVEZNIKA K. T. D. U LJUBLJANI
Kopitarjeva ulica 6/II

Franc Fujan
splošno krovstvo
Ljubljana, Galjevica 9 pri dolenj. kolodvoru.

Prodajalna K. T. D. (H. Ničman)
Ljubljana, Kopitarjeva ul. 2.

„Juniper“ zeleno francosko žganje je najboljšo sredstvo proti revmatizmu, glavobolu, zobobolu, irganju, želodnim boleznim, daje apetit itd. - Dobi se v vsaki lekarni, drogeriji in trgovini. - Trgovci zahtevajte engros cene. - Glavna zaloga: **Vitimir Dolinšek, agentura „Juniper“** Celje, Gosposka ulica 26.

Javna zahvala.
Po šest mesečni težki bolezni me je sprejel v zdravljenje **g. dr. Robert Blumauer** in me s spretno operacijo rešil gotove smrti. Bodi g. doktorju na tem mestu izrečena najiskrenejša zahvala moja in moje mamice za brezmejno požrtvovalnost in skrb, s katero mi je rešil življenje.
Veliki Trn, 29. 9. 1927. **Iva Carmanova** učiteljica.

Prosimo,
da zahtevate brezplačen proračun v slučaju nabave novih poslovnih knjig. **KNJIGOVEZNIKA K. T. D.** črtalica in tvornica poslovnih knjig v LJUBLJANI, Kopitarjeva ulica 6/II

Naznanilo.
Otvoritev mesnice na Sv. Petra cesti št. 61
v soboto 1. oktobra, kjer se bo prodajalo vse vrste meso, kakor goveje, telečje, svinjsko, slanina, mast in razni drugi mesni izdelki. Mesnica bo odprta ves dan. Na zahtevo se dostavlja na dom v vsaki množini.
Cene konkurenčne. Solidna postrežba.
Za obilen obisk se priporoča **Josip Musar, mesar.**

V globoki žalosti naznanjamo, da je naša srčno ljubljena hčerka in sestra, gospodična **Trudi Vera**
danes, 28. t. m. po dolgi in mukepolni bolezni mirno preminula. Pogreb drage pokojnice se vrši v petek dne 30. t. m. ob 5. uri popoldne iz mrtašnice Stara pot 2, na pokopališče k Sv. Križu. Parastos se vrši v nedeljo dne 1. oktobra ob 11. uri dopoldne v pravoslavni kapelici.
V Ljubljani, dne 28. septembra 1927.
Žalujoča rodbina OBLAT.

Potrti globoke žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je naš dobi brat in stric, gospod **Aleš Kovačevič** trgovec
danes 29. t. m. po kratki, težki bolezni nena doma preminul. Pogreb dragega pokojnika se vrši v soboto 1. oktobra t. l. ob 3. uri popoldne iz mrtašnice Stara pot št. 2 na pokopališče k Sv. Križu.
V Ljubljani, dne 29. septembra 1927.
Žalujoči ostali.

Prihodi vlakov v Ljubljano gl. kol.

Čas	Vrsta vlaka	Štev.	iz smeri
0 08	brzi	603	Trst, Reka.
0 43	ekspresni	5. 9.	Pariz, Trst.
1 23	brzi	601	Trst, Reka.
3 26	potniški	612	Maribor, Zagreb.
4 05	ekspresni	6. 5.	Carigrad, Bukarešta, Beograd.
5 14	brzi	602	Budimpešta.
5 49	brzi	607	Pariz, Trst.
5 55	brzi	604	Dunaj.
6 48	mešani	6021	Vrhnika.
7 04	brzi	4081	Kamnik.
7 19	potniški	615	Rakek.
7 28	brzi	911	Jesenice.
7 34	brzi	614	Celje.
7 38	brzi	1012	Sušak, Karlovac, Kočevje.
8 08	brzi	4	Beograd, Zagreb.
8 35	brzi	1	München, Salzburg, Jesenice.
10 00	potniški	616	Beograd, Zagreb, Maribor.
10 18	brzi	923	Kranj (le ob nedeljah in praznikih).
10 30	mešani	6933	Vrhnika.
10 44	potniški	617	Trst.
11 33	brzi	913	Bistrica-Boh. Jezero, Jesenice.
12 02	brzi	605	Trst.
13 00	mešani	4033	Kamnik.
13 40	potniški	620	Zagreb, Maribor.
14 26	brzi	1014	Split, Karlovac, Kočevje.
14 40	brzi	915	Bistrica-Boh. Jezero, Jesenice.
17 17	mešani	6985	Vrhnika.
17 22	brzi	606	Praga, Dunaj, Zagreb.
17 34	mešani	4035	Kamnik.
18 11	potniški	624	Maribor, Zagreb.
19 24	brzi	609	Pariz, Trst.
19 28	potniški	925	Kranj.
19 38	brzi	5	München, Salzburg, Jesenice.
20 40	mešani	6937	Vrhnika (le ob nedeljah in praznikih).
20 47	brzi	2	Beograd, Zagreb.
21 03	potniški	917	Bistrica-Boh. Jezero, Jesenice.
21 09	mešani	4037	Kamnik (le ob nedeljah in praznikih).
21 33	potniški	1016	Sušak, Karlovac, Kočevje.
21 40	brzi	626	Zagreb, Maribor.
22 05	brzi	625	Trst.
22 10	brzi	919	Bistrica-Boh. Jezero (le ob nedeljah in praznikih).

Odhodi vlakov iz Ljubljane gl. kol.

Čas	Vrsta vlaka	Štev.	v smeri
6 16	brzi	603	Dunaj.
6 23	ekspresni	5. 9.	Beograd, Bukarešta, Carigrad.
1 23	brzi	601	Budimpešta.
4 12	ekspresni	6. 5.	Trst, Pariz.
5 20	brzi	602	Trst, Reka.
5 23	potniški	920	Bistrica-Boh. Jezero (le ob nedeljah in praznikih).
5 25	brzi	613	Maribor, Zagreb.
5 30	mešani	4038	Kamnik (le ob nedeljah in prazn.).
6 01	brzi	604	Trst, Reka.
6 15	potniški	612	Trst.
6 25	brzi	1011	Kočevje, Karlovac, Sušak.
6 55	brzi	912	Jesenice, Bistrica-Boh. Jezero.
7 45	brzi	615	Maribor.
7 45	mešani	4032	Kamnik.
7 50	brzi	6932	Vrhnika.
8 12	potniški	922	Kranj (le ob nedeljah in praznikih).
8 45	brzi	608	Trst, Pariz.
9 09	brzi	1	Jesenice, Salzburg, München.
11 40	potniški	914	Zagreb, Beograd.
12 08	brzi	605	Jesenice, Bistrica-Boh. Jezero.
12 15	potniški	617	Maribor, Dunaj, Praga.
13 18	brzi	1013	Kočevje, Karlovac, Split.
14 10	brzi	604	Vrhnika.
14 12	potniški	620	Kamnik.
14 15	brzi	621	Trst.
14 40	brzi	916	Celje.
17 26	brzi	924	Jesenice, Bistrica-Boh. Jezero.
17 27	brzi	606	Kranj.
17 40	potniški	623	Maribor, Zagreb, Beograd.
18 16	mešani	6936	Vrhnika.
18 20	potniški	4036	Kamnik.
18 30	potniški	624	Rakek.
18 55	brzi	918	Jesenice, Bistrica-Boh. Jezero.
20 00	brzi	5	Zagreb, Beograd.
20 05	potniški	1015	Kočevje, Karlovac, Sušak.
21 11	brzi	2	Jesenice, Salzburg, München.
21 32	potniški	629	Zagreb (le ob nedeljah in praznikih razen 5.VI., 28.VI. in 14.VIII. 1927).
22 30	mešani	6938	Vrhnika (le ob nedeljah in prazn.).
22 45	potniški	625	Maribor, Zagreb.
23 15	brzi	610	Trst, Pariz.

Prihodi vlakov v Maribor gl. kol.

Čas	Vrsta vlaka	Štev.	iz smeri
2 25	brzi	D 187	Dunaj.
2 45	potniški	536	Trst, Zagreb, Ljubljana.
2 54	brzi	8	Split, Sušak, Zagreb.
3 14	brzi	504	Trst, Reka.
6 41	potniški	712	Čakovec.
7 28	brzi	512	Poljčane.
7 42	brzi	1711	Prevalje, Slovenjgradec.
7 43	mešani	2245	St. Ilj.
8 29	potniški	615	Dunaj.
9 37	brzi	514	Ljubljana.
10 20	brzi	714	Budimpešta, Kotoriba, M. Sobota.
11 52	brzi	516	Rakek, Ljubljana, Zagreb.
11 56	brzi	1735	Fala.
12 32	mešani	1218	Semmering.
12 38	potniški	1713	Celovec, Prevalje.
13 49	brzi	1701	Beljak, Celovec (od 26.VI. do 5.IX. 1927).
13 58	brzi	D 181	Praga, Dunaj.
14 20	potniški	716	Ptuj.
14 48	brzi	6	Beograd, Split, Zagreb.
14 53	mešani	2247	St. Ilj.
15 01	brzi	506	Trst, Reka.
15 16	brzi	702	Budimpešta (od 26.VI. do 5.IX. 1927.)
16 33	potniški	518	Trst, Ljubljana, Zagreb.
18 20	brzi	611	Dunaj.
18 22	brzi	718	Vel. Kaniža, Kotoriba, Mur. Sobota.
18 43	brzi	1737	Fala.
20 00	mešani	2249	St. Ilj.
21 04	potniški	1715	Celovec, Prevalje.
21 43	brzi	720	Kotoriba, Murska Sobota.
21 56	brzi	524	Zagreb, Ljubljana.
22 21	brzi	613	Dunaj.

Odhodi vlakov iz Maribora gl. kol.

Čas	Vrsta vlaka	Štev.	v smeri
2 52	brzi	502	Trst, Reka.
3 17	brzi	7	Zagreb, Sušak, Split.
3 55	brzi	D 188	Dunaj.
5 09	potniški	711	Murska Sobota, Kotoriba.
5 30	brzi	515	Zagreb, Ljubljana.
5 38	brzi	1712	Prevalje, Celovec.
6 25	brzi	614	Dunaj.
6 48	mešani	2244	St. Ilj.
8 20	potniški	719	Vel. Kaniža, Murska Sobota.
9 20	brzi	612	Dunaj.
9 30	brzi	519	Zagreb, Ljubljana, Trst.
10 30	brzi	1736	Fala.
11 40	brzi	715	Ptuj.
12 15	brzi	622	Dunaj.
13 18	brzi	1714	Prevalje, Celovec.
13 30	mešani	2246	St. Ilj.
13 33	potniški	523	Ljubljana, Rakek.
14 12	brzi	521	Budimpešta (od 26.VI. do 5.IX. 1927).
14 25	brzi	503	Trst, Reka.
14 37	brzi	3	Beograd, Split, Zagreb.
15 33	brzi	1702	Celovec, Beljak (od 26.VI. do 5.IX. 1927).
15 40	brzi	D 182	Dunaj, Praga.
15 42	potniški	717	Murska Sobota, Kotoriba.
17 10	brzi	1738	Fala.
17 20	brzi	525	Ljubljana, Zagreb, Beograd.
18 30	mešani	2248	St. Ilj.
19 20	potniški	1716	Prevalje, Celovec.
19 30	mešani	533	Pragersko.
20 00	potniški	616	Dunaj.
21 09	brzi	719	Čakovec.
23 10	brzi	511	Ljubljana, Trst.